

Päiväkirja 1968 Osa 5

1.9.-31.10.

**Avaa linkit hiiren oikealla uuteen ikkunaan ja sulje luettuasi. Nopeuttaa.
Osan kirjoitusvirheistä olen korjannut. [Hakasuluissa lisäyksiäni]**

- **6. syyskuuta** – [Swazimaa](#) itsenäistyi.
- **9. syyskuuta** – Ranskan presidentti [Charles de Gaulle](#) tuomitsi [Tšekkoslovakian](#) miehityksen.
- **12. syyskuuta** – [Albania](#) tuomitsi Tšekkoslovakian miehityksen ja erosi Varsovan liitosta.
- **12. syyskuuta** – Helsingissä allekirjoitettiin [Uuteenkaupunkiin](#) sijoittuvan [Saab-Valmet](#)-henkilöautotehtaan perustamissopimus.
- **15. syyskuuta** – Ruotsin valtiopäivävaaleissa [sosiaalidemokraatit](#) saivat enemmistön (50,12 %) äänistä.
- **22. syyskuuta** – Siperiassa ja Kiinassa sattui täydellinen [auriongonpimennys](#). Suomessa pimennys näkyi osittaisena.
- **27. syyskuuta** – Ranska esti jälleen Ison-Britannian pääsyn [Euroopan talousyhteisön](#) jäseneksi.
- **29. syyskuuta** – Kansanäänestys [Kreikassa](#) antoi sotilasjuntalle lisää valtaa.

1. päivä (sunnuntai)

Nousin klo 10, suihku ja sitten kahvit. Söimme n. klo 12.30. Klo 1 jälk. olimme Aino-tädin puolella kahvilla ja 14 maissa lähdin Pentti-sedän viemänä Alhasien kanssa Turun tien varteen, josta bussilla Hesaan. Masa oli antanut Tepulle lipun. Suomi kuroikin yllättäen etumatkan kiinni ja lopussa oli eroa 9 pistettä ([208,5-199,5](#)). Maaottelusta poistuttuaan Nurmet menikin erääseen tilausajoon ja sillä Lahteen. Me bussilla Kiloon. Pena ja Pera vastassa. Heillä olimme 18.30. Kahvit ja klo 19.15 lähdimme kotiin. Olimme meillä klo 21.30. Kävin Z 23.33.

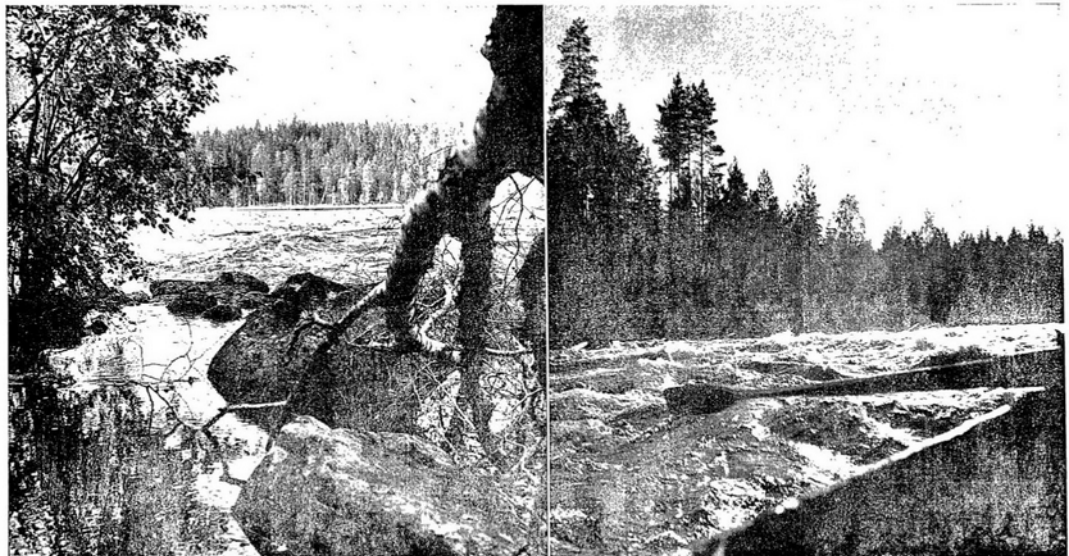
2. syyskuuta (maanantai)

Nousin klo 8 ja soitin Baskille. Jussi nukkui, mutta sain kuulla Jussin äidiltä, että koulu alkaa klo 12, koska en tiennyt sitä. Klo on 10.12. Klo 11.10-11.35 tulin Speden (Lehtimäen) kanssa Lahteen (Iiro eikä Arja koulussa). Matti lähti kansakouluun. Klo 12 alkoi koulu. Ensin yleiskokous (reksi) ja sitten luokanvalvojan hetki (Unski) ja sitten menin Nysän "Warrella" Turkan ja Spen kanssa baariin, jossa 1 mk 18 p kahvit ja korvapuustit. Klo 14.00-14.35 kirkossa Keski-Lahdessa. Klo 15.00-15.25 Vilissä kotiin. Söin ja kävin Mahkosella. Illalla keitin kahvit ja ylhäällä siivosin kaappejani, klo 21.15-22.30 TV:tä. Kävin Z klo 23.15.

3. päivä (tiistai)

Nousin klo 7.10. Klo on 8.40. Kävin suihkussa. Kirj. aamulla Hollantiin erään paketin johdosta, sain eilen siitä

Koskisota riehuu Pohjois-Karjalassa

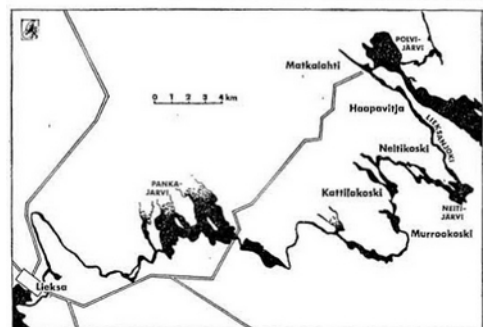

Atomi-voimalahankkeen romuttamisen ensimmäiset seuraukset ovat jo nyt näkyviä: sähköyhtiöt ovat kaivaneet haudattuna olleet suunnitelmansa esiin ja vapaana olevat kosket aiotaan valjastaa voimatalouden palvelukseen.

Pohjois-Karjalassa käydään tällä hetkellä kiivasta sotaa Ruusankoskien puolesta. Yli kolmenkymmenen kilometrin pituisen koskireitin toiselle rannalle ovat ryhtyneet matkailu- ja luonnonsuojeluväen tiiviit rintamat päättäväseen puolustukseen. Toisella rannalla on hyökkäysvalmiudessa Pohjois-Karjalan Sähkö Oy, jonka sivustatutka on esimerkiksi liian maaherra.

Vastapuoli esittää painavimpana todisteen voimalaitoksen rakentamisesta koituvan koko maakunnalle runsaasti verotuloja ja työpaikkoja. Matkailuväki puolestaan väittää, että maakunta ja koko Suomi hyötyisi paljon enemmän vapaista koskista.

Koskisota on tähän mennessä rajoittunut matkailu- ja luonnonsuojeluväen kirjotuksiin ja julistuksiin. Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n toimitusjohtaja toteaa vakuusti, ettei asia kuulu kenellekään muulle kuin hänelle ja hallintoneuvostolle. "Jos me päättämme rakentaa kosket me rakennamme ne, eikä kenelläkään ole siihen mitään sanomista".

Varsinaisen koskenleikkurilla on noin 30 kilometriä pituinen ja siihen sisältyy viisi koskea. Mikäli alustaa halutaan laskeutua, niin Sähköosien jälkeen tulvat vielä Nearekoski, Käpykoski ja Saarikoski.

UKK TUTKII ASIAA

Lieksalaiset ovat huolissaan koskialueensa kohtalosta. Niinpä tasavallan presidentti Urho Kekkonen on pyydetty puuttumaan asiaan, ennen kuin hetki on liian myöhäinen.

Tasavallan presidentti on luovuttanut Lieksan Lahden päätoimittajalle esoitettavissaan kirjjeessä ryhtyä hunkkimaan selvitystä Ruusankoskien kohtalosta.

Presidentti Kekkonen mielestä kaikki Suomessa tällä hetkellä vapaana olevat kosket pitäisi säilyttää sellaisinaan eikä niiden valjastamiseen saisi ryhtyä.

-0*1.40E 303 08
02 IX 68 0010
A. LEHTIMÄKI
LAHTI. Puh. 229 64

ilmoituksen NY:sta kirjeellä. Klo on 19.18. Isä veikin minut kirkolle menemään kouluun kymmeneksi. Ensin luokanvalvojan tunti (Helatie) ja sitten 11-12 ruokkis. Söin 1 mk'lla makaroonilaatikkaa ja 20 p. maidon lisäksi. Sitten kirj. 12-13.45 ylioppilasaineen, minä "Lentokone, teknistyneen aikamme liikenneväline siviilielämän palveluksessa". Tämä oli LH-luokassa. Lähdin Nikkasen Sepen kanssa, kävimme pääesikunnassa tiedustelemassa kutsuntalykkäys ym. asioita. Sitten 15.15-15.45 tulin Lehtarissa kirkolle ja kävin hakemassa lirolta koulukirjoja (Trig., kemian ja saksan ja lainaksi Collinin tekstiosa). Tiskasin, 16.45-17.30 olin Karin ja Ritvan hakemana meidän rannassa uimassa. Klo on 16.32 seur. p:nä. Eilen illalla katsoin 19.30-21.30 TV:tä. Kävin Z klo 23.

4. päivä (keskiviikko)

Kissa taas herätti kaupan katolla n. klo 5. Nousin 6.25. Vilillä Lahteen (kävelin linja-autoasemalta). Suomea, engl. ja ruotsia, 11.00-11.45 ruokkis. Sitten Summasen jommaa ja fyssaa. Klo 13.45-14.15 kirkolle Lehtarilla. Klo 15 maissa kun Matti tuli ja haki makkaraa kaupasta kävin kävin soittelen [suuta] koska jääkaapissa oli makkaraa, suutuin niin siitä ja Matin soittelusta, että kävin Masan päälle. Poika oli kovasti voimistunut koska painissa jouduin alle. Sitten äiti tuli ja löi Masaa nyrkillä niskaan ja Masa rupesi itkeen. Masa suuttui aivan kokonaan ja lupasi hakata minut. Käy oikein poikaa sääliksi, kun jokainen sille kotona vittuilee, mutta itsehän se aina aloittaa käyttäytymisellään joka ärsyttää. Masa lähti 4:n maissa Lahteen jalkapalloa pelaan. Illalla luin huomisiin ruotsin ylppäreihin sekä katsoin TV:tä. Klo 21.30-22.00 pop-sävel. Kävin Z klo 23.

5. päivä (torstai)

Nousin klo 6.10. Söin kunnolla aamulla. Äiti oikein teki ruokaa. Klo 7-8 ajoin pyörällä kouluun. Hissaa 7B:ssä, sitten ruotsi lomaa, engl:a ja voikka lomaa (Pulu ostanut uuden auton, Datsun). Klo 12.45-14.30 ylppäreissä ruokasalissa. Tulin kotiin 15.40. Suihku ja kahvit. Luin engl. huomisiin ylppäreihin ja klo on nyt 22.45 kun Z. Masa tuli juuri kotiin ja oli vähällä saasa selkäänsä koska lupasi tulla 21.30.

6. päivä (perjantai)

Nousin klo 6, nyt klo on 18.20. Söin ja 6.50 lähdin pyörällä kouluun. Siellä olin 7.45. Ensin jommaa 2C:ssä, sitten kuv.taitoa ulkona, ruotsia, ruokkis, ussaa, 12.45-14.10 kirj. ruokasalissa engl. yliopp. Kirjoituksia. Olin kotona 15.05. Suihku ja sitten kahvilla. Klo 17.40-19.30 olin kiirkolla. Mahkosella suurimman osan ajasta. Kotona teimme pizzaa ohjeitteni mukaan, tulihan siitä jonkinlaista, äiti ei pitänyt tomaattisoseen takia. Käyn nukkumaan klo 23.05.

Sisulla täysosumaan – Ruotsi kaatui Suursaalissa tuli keihäässä ja hypyissä 208,5 199,5
Mustakari ja Alarotu 510
Kinnunen 83,98 – Helminen 16.08

Iranin maanjäristys vaatinut ainakin 20000 ihmisen hengen

Tehran, 2.9. (Reuter) Iranin maanjäristys-alueilta tunti tunnilta saapuvat selonteot nostivat maanantaina epävirallisen kuolonuhrien määrän 20.000 henkeen. Koko maassa on julistettu vuorokauden suruauka, ja vapaaehtoiset verenluovuttajat jonottivat ensiapukeskuksissa.

Maanantai-iltana ilmoitettiin virallisesti kuolonuhreja olevan 12.000 ja loukkaantuneita 50.000, mutta pelastusryhmät kaivoivat koko illan uusia ruumiita ja loukkaantuneita esiin liejasta maan itäosassa sijaitsevilla tuhoalueilla. Myöhemmin hallituksen edustajat vahvistivat tiedot, että tuhoalueella on löydetty yli 20.000 ruumista. Tuhannet lomalla olevat lääkärit ja lääketieteen opiskelijat ilmoittautuivat vapaaehtoisina Punaisen leijonan ja auringon järjestön, Iranin Punaisen Ristin palvelukseen. Järjestö on lähettänyt hätäapuryhmiä maanjäristysalueelle.

Kiekkokauden avaus viihtyisiä tilaisuuksia Jokerit ja IFK Burken cupin finaaliin

Kiekkokausi pyörähti tiistaina käyntiin, aikaisemmin kuin koskaan helsinkiläisseurojen Burken cupilla. Keskiviikkona klo 19 pelattavaan loppuotteluun selvisivät Jokerit ja HIFK. Ensimmäisessä ottelussa Jokerit löi HJK:n 5-3 (1-1, 4-2) ja toisessa HIFK kaatoi Karhu-Kissat 9-1 (3-1, 6-0). Pirtteitä kaksieräisiä avausotteluita oli seuraamassa 1282 katsojaa. Tämän illan finaali on täysimittainen ottelu.

Avausottelussa Klubi piti Jokerista tiukalla ensimmäisen erän yrittämisellä peiliään, mutta toisessa Jokerit hallitsi tapahtumia ja selvisi. Voittajien tehosta vastasi tuttuun tapaan Timo Turunen johtama kolmikko. Mitään hienouksia sekään ei esittänyt mutta laukoi sentään. Yleensäkin peli oli luonnollisesti sekavaa molemmiin puoliin. Klubin tehokkaimmaksi kohosi Matti Ahvenharju, joka oli mukana kaikissa joukkueensa maaleissa.

Ottelun maalit: 1. erä: 1-0 Turunen (Kytölä), 1-1 Ahvenharju. 2. erä: 2-1 Puolimaika. 3-1 Kytölä, 4-1 Hiltos. 4-2 Raunio (Borgström ja Ahvenharju). 5-2 Turunen. 5-3 Ahvenharju.

Toisessa ottelussa HIFK-Karhu-Kissat näytti jo huomattavasti valmiimpaa kiekkoilua. Ensieran alkupuoliskon Kissat rutisteli an-

karasti vastaan, mutta sitten voimat pettivät. HIFK:n syöttöpeli kuului sangen positiivisella tavalla ja vaihtokien oli aivan riittävä.

Ottelun hahmo oli tietenkin Carl Brewer, joka keskittyi pelamaan rakentavasti. Pienillä siirroilla hän teki itselleen hyvää pelitilaa ja antoi sitten esimerkillisiä syöttöjä. Terhakkaimmat hyökkäykset olivat Helkki Riihiranta, Jaakko Marinen ja Matti Murto. Rikala-kina tuntui viihtyvän hyvin uudessa ympäristössään.

Karhu-Kissojen joukko oli sangen tasaisia.

Ottelun maalit: 1. erä: 1-0 Marttinen, 2-0 Riihiranta (Murto), 2-1 Alkunen, 3-1 Brewer (Isaksson). 2. erä: 4-1 Marttinen (Rikala), 5-1 Marttinen (Rikala). 6-1 Murto (Riihiranta), 7-1 Riihiranta (Järn). 8-1 Riihiranta, 9-1 Bostrom (Brewer).

Rauhanpuolustajilla kovan linjan kanta miehitysoperaatioon

Tshekkoslovakian tapahtumista tähän asti hiljaa ollut Suomen rauhanpuolustajain keskus toimikunta on muovannut riittävissä kokouksessaan julkilausuman, jossa jätetään tuomitsematta Tshekkoslovakian miehitys, joskin valitetaan asevoimien käyttöä.

Miehityksen syyksi katsotaan Länsi-Saksan uusnatsismin ja militaristien voimien aluevaatimukset.

set. Tällaisen julkilausuman ajoivat lävitse kommunistien kovan linjan ja Tps:oon lukeutuvat, joilla on Rauhanpuolustajain keskus toimikunnassa enemmistö.

Aänestysnumerot olivat 24-13. Vähemmistön jäivät sosiaalidemokraatit, keskusapuolalaiset, Skd:n vapaamielisempi siipi ja liberaalien edustaja. Ks:tojen sä- (Jatk. siv. 11)

vyttämä kokous alkoi tilistal-tiltana ja kesti viidettä tuntia.

Hylättyä sosiaalidemokraattien ja keskusapuolalaisten julkilausumaehtouksessa sanottiin mm., että "Rauhanpuolustajat viiltäen periaateohjelmassaan ei voi sytyä Neuvostoliiton ja neijän muun Varsovan liiton maan suorittamaa Tshekkoslovakian miehitystä, Rauhanjärjestönä Suomen rauhanpuolustajat pitää vastoin Tshekkoslovakian laillisen hallituksen tahloa suorittettua maan sisäisiä asioihin puuttumista YK:n peruskirjan takaaman kansojen itsemääräys oikeuden periaatteen vastaisena".

Kovan linjan voimin hyväksytyä julkilausumassa todettiin tyydytyksellä kriisiin "löydetty poliittinen ratkaisu, jolla voititiin estää ilmeneen suursadan puhkeaminen".

"On erittäin valitettavaa, että kriisin yhteydessä käytettiin asevoimaa. Se osoittaa, että Euroopan tilanne on suuresti jännittynyt. Merkittävänä syyinä tähän on Länsi-Saksan maaperällä tapahtunut uusnatsismin ja militaristien voimien kasvu ja niiden esittämät aluevaatimukset DDR:n ja Tshekkoslovakian alueisiin sekä pyrkimykset horjuttaa Euroopan tasapainoa."

7. päivä (lauantai)

Lauantait syyskuussa lakisääteisesti lomaa, nousin vasta 9.25. Aamulla siivosin Matin kanssa ja n. klo 13 lähdin Pajulahteen näin 17 vuoteen lämpimämpänä syyskuuna, 27 °C oli torstaina. Juoksin tonnin eli 1000 m 3.03 ja sitten menin uimaan, pois lähtiessäni tuli Veksi, joten lähdin taas [uimaan], tulin kotiin vasta klo 14.55. Klo on 14.55. Eilen kävin kirkolla 17.00-17.30. Näin liron ja Paulan ja vein Paulan kotiin [pyörällä?]. Kotona saunan 19 jälkeen klo 20.10 lähdin ulos ja kunnan talon kulmalla tapasin E-L:n. Juttelin ja sitten hain Invasta E-L:n toimeksiannosta Marlboro-askin ja tikut (2,60). Kävimme sitten kävellen rannassa mm. hyppytornin päällä (illan kuluessa kului 3 tupakkaa). Sitten menimme hautuumäen ylös ja siitä hautausmaalle ja siellä istuimme eräällä penkillä kappelin vieressä ehkä puoli tuntia jutellen ja sitten saatoin E-L:n kotiin (tupakat pitäis viedä jollekin Pipa'lle 8.een taloon, viimeisen rapun viimeiseen kerrokseen ja kesk. ovi). E-L meni sisään 22.55, pihassa pois tullessa tulivat Hanski & Tuija vastaan, heittelin siinä huulta ja sitten menin kirkolle. Siellä Jokke, Veksi, Alpe (ljäksen Risto), Nybergin Jokke ja n. 23.30 yks' ukko meni ohi ja pian Alpe lähti kotiin ja siellä kävi soittaen poskea sille ukolle ja ukko (joku Lehtarin kuski) kävi heitteleen kiviä ja osui Alpea poskeen ja syvä haava siihen tulikin. Jokke heti innostui ja lähti "pojan" perään ja saivat sen kiinni ja kun se kävi Joken paitaan kiinni, Jokke hakkas niin kauan että irtos. Poika alkoi huutaa apua aivan hirveästi. Siinä sitten mnetiin metsienkin kautta kirkolle ja siellä pelasin šakkia liron kanssa pienoissäkillani, joka oli mukana. Tulin kotiin 1.20. Kävin Z 1.25.

8. päivä (sunnuntai)

Nousin 9.40. Klo 11-14.00 leikin Annen kanssa sähköjunalla ja välillä söimme. Isä oli rannassa Eino-sedän kanssa, rantaan ajettiin hiekkaa kesämökin pohjaksi. E-L lähtee huomenna Hesaan Polille opiskelemaan, tulee kai viikonloppuna kotiin. Klo on 21.55. Klo 20.15-21.30 olin ulkona. Matti oli lähtenyt ulos n. klo 10 ja tuli vasta kotiin samaan (vähän ennen) aikaan mun kanssa ja taas kerran äiti itki ja isä huusi Matin takia. Mattikin alkoi siinä sitten itkeä hävetessään. Baarista oli soitettu Matin käyttäytymisestä. E-L:aa ei näkynyt kirkolla. Jarska oli taas pienellä lomalla (120 aamua jäljellä). Käyn nukkumaan klo 22.30.

9. päivä (maanantai)

Klo on 14.28. Nousin klo 6 ja Vilillä "Rotan" kyydissä koululle saakka. Ennen pilsaa Murtamon [?] opastuksella omassa luokassa, sitten (niin, lauantain lukujärj.) jommaa, fyssaa, ruokkis ja suomea, pääs. klo 12.15. Hain osan valokuvistani ja klo 12.35.-12.55 tulin Vilissä, mulle oli tullut kirje Doug'lt ja September National Geographic (I wonder where my July and August magazines are) ja ristiside ilmoitus ["Joukkoristiside oli lähetyslaji, jolla voitiin lähettää isoja eriä osoitteellisia mainoksia, tiedotteita tai tavaränäytteitä alennetulla postimaksulla."], hain postista ne ja siellä oli 2 pakettia, molemmissa 4 NG-lehteä. Join kahvit. Luin läksyjä. Klo 19.30 kävin kirkolla

Rehtori Tauno Nurmela:

Imperialismia on sekä
lännessä että idässä

"Tshekkoslovakian järkyttävät tapahtumat antoivat myös meidän kansallemme sen laidasta laitaan konkreettisen esimerkin siitä unohtumaan pyrkivästä tosiasiasta, että imperialismi on imperialismia sekä lännessä että idässä ja sen päämäärät toteutetaan uhreista välittämättä silloin, kun oletettu vastus on tarvittavaan väkivaltaan nähden tarpeeksi pieni. Samalla ne antoivat lohdullisen, vaikkakin traagisen osoituksen yksilön mo-

raalisen rohkeuden arvosta, ja edelleen ne osoittivat, että kansallistunne sellaisenaan, käytettäköönpä siitäkin mitä nimityksiä hyvänsä, on yhä edelleen mahtava voima, jonka edessä nykyaikaisesti varustetun armeijankin tavallaan täytyy alistua tunnustamaan voimattomuutensa", sanoi Turun yliopiston rehtori, professori Tauno Nurmela yliopiston lukuvuoden avajaisissa torstaina.

Helikopteri putosi
Itämerellä, 10 kuoli

Tukholma, 6. 9. (UPI) Kymmenen sotilasta sai surmansa, kun 12 henkilöä kuljettanut Ruotsin laivaston helikopteri syöksyi perjantaina mereen matkalla Itämeren poikki.

Nuoret hulinoivat
Lappeenrannassa

Lappeenranta, 6. 9. (STT) Nuorisotulot lauantai-iltana Lappeenrannassa. Kaupungin keskustaan oli kerääntynyt satoja 15-20 vuoden ikäisiä nuoria, joukossa alkoholiin väkijoukossa alaisia, jotka pitivät äänestystä metellä ja hierovat tappelu. Poliisien ryhtyessä hajot-

tamaan joukkoa, alkoivat metelöijät kivittää ja potkia poliisilautoja. Vasta kun poliisit saivat apuvoimia, pystyttiin nuoret hajottamaan. Uuselta päältä joutui putkaamaan. Poliisilautat eivät kärsineet pahempia vaurioita. Nuorisosta oli suuri osa uteliasuudesta palkalla eikä osallistunut hulluuteen.

Kylmä suihku Ruotsin porvareille vaalien aattona

Sosiaalidemokraattien optimismilla varaa kasvuun

lähettää isoja eriä osoitteellisia mainoksia, tiedotteita tai tavaränäytteitä alennetulla postimaksulla."], hain postista ne ja siellä oli 2 pakettia, molemmissa 4 NG-lehteä. Join kahvit. Luin läksyjä. Klo 19.30 kävin kirkolla

Invassa hakemassa kuten sovittu Leinon minulle velkaa olevan "kympin" ja sitten kävin 20 maissa saunassa (Laitoin lämpiämään klo 18.30). Poutiainen (Päre) ja Alpa (ljäksen Risto) olivat meillä käymässä, Matti ei ollut ulkona, Nauhoitin Four Topsit konserttilavalla ja kävin nukkuun klo 23.05.

10. päivä (tiistai)

Klo on 21.45. Nousin klo 6.10. Lähdin pyörällä kouluun 6.50. Ensin Murtamon maantietoa, sitten Radiomäelle 2 tunniksi urheilemaan. Siellä korkeutta 140. Kuulaa 8.40 ja 100 m 14,1 sekä juoksin 400 m yksin 1.01,8 (kympin tulos 59,0). Koulussa jommaa, ruokkis, saksaa, uskontoa ja fyssaa. Klo 15.40 lähdin koululta ja Lahden kirjakaupasta ostin lukion maantietokirjan (9 mk) ja hain valokuvani (15 mk). Tulin kotiin 16.45. Tänään oli sadekuuroja ja lämpötila n. 10-15 °C niin kuin eilenkin. Kotona söin ja 18-20 nukuin ja sitten olin kahvilla ja nyt olen alkanut lukee läksyjä. Käyn Z 23.50.

11. päivä (keskiviikko)

Klo on 23.00 "[Hey Juden](#)" soidessa. Nousin klo 6. Koulussa iisiä . Klo 13.45-14.10 Lehtarilla kirkolle ja kotona liro kävi täällä klo 16 maissa. Luin läksyjä ja klo 20.15-20.50 olin juoksemassa, olin sitten saunassa ja tulin uutiset katsottuani ylös 21.30. Käyn Z klo 23.05.

12. päivä (torstai)

Nousin klo 6.00. Klo on nyt 22.50. Kouluun Vilissä, emme menneet rukouksiin (hyvä luokkahenki) ja Unski antoi sitten järjestäjille huomautuksen. Jumppatunnilla alakentällä kiekkoja ja keihästä. Koulusta pääs. 14.30: 14.40-15.00 Kossilassa. liro kävi täällä tuomassa koulun lainakirjan minulle Puolakalle vietäväksi (P. oli kirj. lirolle). Savutiet tulivat vielä illalla tänne ja toivat Matille rippilahjoja. Luin koko illan huomisiin engl. kokeisiin, joka on kesätehtävistä (18 ylppäriä). Käyn Z klo 23.00.

13. päivä (perjantai)

Nousin klo 6. Tänään perjantaina kun klo on 17.50. Koulussa iisiä, engl. kokeet suht. easyt. Pääs. Klo 14.30. Klo 15.15-15.45 tulin Lehtarissa vietyäni valokuvia kehitettäväksi ja käytyäni ostamassa tilillemme pakastevuokia. Kotona söin ja sitten tiskasim. Klo 20 lähdin ulos. Invassa klo 20.30 saakka, jolloin liro tuli yhden Kalen, Sepin ja Kallen (Niemisen) kanssa [Hillman Impillä](#) pihaan. Istuimme heidän autossa ja sitten liro lähti "Kukkaseen" missä Arja ja Riitta jo olivat, me menimme meille katsomaan valokuviani ja sitten menimme "Kukkaseen". Join kaksi "Sinistä" ja klo 22.20 lähdin Kalen, Sepin ja Kallen kanssa koska Kale lähti töihin. Olin kotona klo 22.25. Käyn Z klo 22.55.

Tshekkoslovakian miehitys sai de Gaullen tuomion

— Helsingin Sanomien kirjeenvaihtajalta —

Pariisi, 9. 9. (Lauri Karén) Presidentti Charles de Gaulle tuomitsi 17. lehdistökonferenssissaan Elysée-palatsissa Neuvostoliiton tunkeutumisen Tshekkoslovakiaan ja varoitti samalla myös toista suurvaltaa Yhdysvaltoja että aika, jolloin vieras valta saattoi voittaa kannatusta on autta-

mattomasti ohi. Iäkäs kenraali sanoi että viimeaikaisista tapahtumista huolimatta Ranska jatkaa työtään yhtenäisen Euroopan hyväksi. Lehdistökonferenssi kesti aikaisemmasta poiketen vain tunnin ja viisitoista minuuttia, mikä johtui ilmeisesti presidentin jatkuvista yskäntökohtauksista.

Pääministeri Koivisto:

Velvollisuutemme turvata NL:n raja

"Kun on kyse asevarustelusta, niin meidän ei pidä unohtaa, että meidän velvollisuutemme on turvata Neuvostoliiton luoteisraja", sanoi pääministeri Mauno Koivisto loppupuheenvuorossaan keskustelutilaisuudessa Helsingissä myöhään maanantai-iltana. Koivisto varoitti tekemästä liian nopeita johtopäätöksiä Tshekkoslovakian passiivisesta vastarinnasta.

"Me emme voi hyväksyä sellaista tulkintaa, jonka mukaan vain sellainen järjestelmä on sosialismin, jossa kommunistisella puolueella on ylivalta", hän sanoi. Koivisto sanoi loppupuheenvuorossaan Helsingin työväentalossa seuraavaa:

"On kovasti loukkaannuttu minun anarkismin puheistani. Lausun tästä paheitteluni, mutta minun on kuitenkin sanottava, että minulla oli pahasti sanomisen tarve. Mietin eikö kukaan ryhdy pohtimaan, mihin suuntaan yhteiskuntaa pitäisi ruveta kehittämään." "Myönnän, että minulla on lippa silmillä ja minun ai-

(Jatk. siv. 11)

(Jatk. siv. 7)

kani menee ajankohtaisten ongelmien hoitamiseen niin, että jonkun muun pitäisi ryhtyä pohtimaan suuntakäsymyksiä."

"Vastauksena tähän kysymykseen sain vain selostuksen läsnäolleetkin toimintajärjestöjen puuhista ja siitä, että meidän yhteiskunnassamme tarvittaisiin vähän lisää anarkisminä."

"Minun tuttavapiirissäni ei ole ketään, joka uskoksni olisi tehnyt ja ollut tilaisuudessa tekemään vasemmiston yhteistyön hyväksi niin paljon kuin minä."

"Olen lausunut paheitteluni Skd:lle, että se oltaisiin oppositiossa 18 vuotta joutui hallitukseen tällaisena aikana."

"Sosialismista on puhuttu paljon, mutta nähty kovin vähän vaivaa sen selvittämiseksi."

"Kun on kyse asevarustelusta, niin meidän ei pidä unohtaa, että meidän velvollisuutemme on turvata Neuvostoliiton luoteisraja. Alkua tehkö liian nopeita johtopäätöksiä Tshekkoslovakian passiivisesta vastarinnasta. Miehittäjävainajien sotilaat olivat saaneet käskyn olla ampuvatta."

"Kun Tshekkoslovakian juttu kehittyi, oli minulla aikamoinen murhe: miten meillä kehittyi, ja kun kaikki meni niin hyvin kuin meni, on poliisin moittiminen asiantonta."

"Koko se maailmankuva, jota olemme kehittäet on mennyt rikki. Me emme voi hyväksyä sellaista tulkintaa, jonka mukaan vain sellainen järjestelmä on sosialismin, jossa kommunistisella puolueella on ylivalta. Täytyy olla useita tasaveroisesti toimivia puolueita. Täytyy elää siinä toivossa, ettei tämä kanta, mikä nyt on esitetty ns. kansandemokratian maissa ainakaan mahdolliseksi, olisi lopullinen, vaan että on muitakin mahdollisuuksia kuin tämä", Koivisto sanoi.

Neuvostojoukot pois Prahan keskustasta

Praha, 11. 9. (AFP)

Suurin osa neuvostojoukoista poistui keskiviikkona Prahasta, mikä viittaa siihen, että Neuvostoliitto katsoo Tshekkoslovakian "normalisoimisen" edistyneen hyvin. Joukot ovat olleet Prahassa elokuun 21. päivästä lähtien.

Joukkojen poistuminen alkoi keskiviikon vastaisena yönä ja jatkui koko päivän. Joukkojen lähtö tapahtui samanaikaisesti, kun Tshekkoslovakian varapääministeri Frantisek Hamouz sanoi tshekkiläisille lehtimiehille, että joukot lähtevät Prahasta, Bratislavasta ja Brnoista torstaina tai perjantaina edellyttäen, että Tshekkoslovakian lehdet ovat pidättäytyä kirjoituksistaan.

Sisäministeri Jan Pelnar: "Sosialistinen laillisuus on turvallisuusjoukkojen ohjenuora."

Tshekkoslovakian puoluejohtaja Alexander Dubcek tapasi keskiviikkona toistamiseen Neuvostoliiton en-

simmäisen varaulkoministerin Vasil Kuznetsovin, joka on ollut maassa perjantaina lähtien.

Tshekkoslovakian kansalliskokouksen valiokunnissa valmisteltiin keskiviikkona lakiesityksiä, joiden tarkoituksena on saattaa virallinen sensuuri jälleen voimaan ja kieltää uusien poliittisten järjestöjen muodostaminen. Prahan johto on kuitenkin vakuuttanut, että laeilla on pelkästään väliaikainen luonne.

Sisäministeri Jan Pelnar kertoi puolestaan keskiviikkona valtion turvallisuusviranomaisten kokouksessa, että "sosialistinen laillisuus" tulee edelleen olemaan turvallisuusjoukkojen ohjenuorana.

14. päivä (lauantai)

Klo on 10.45 sunnuntaina. Nousin eilen klo 9. Aamulla siivosin Matin kanssa, ei postia, 12-13 olin isän kanssa Upolla tavaraa jakamassa. Sitten liro kävi täällä lainaamassa kiikarin, koska hän, isänsä ja Paula menevät tänään Ahveniston ajoihin. Iltapäivällä klo 15.30-16.00 olin juoksemassa, kävin Upon tehtailla ja sitten kävin saunassa, söin ja klo 17 kävin kirkolla hakemassa Matin baarista kotiin. Masa sitten lähti ulos tullen kotiin klo 21 kuten sovittu. Klo 21.10 tulivat liro ja Paula ja pian Arja & Hape. Joimme ensin teet ja kahvit. Sitten olimme välillä ylhäällä ja myös katsomassa TV:Stä "Jatkoajan" 22.45-1.00. ja sitten 2.10 saakka kuuntelimme radion. ulkol. Lähetyksiä ja 21.5 he lähtivät jaklo 2.20 äiti ja isä tulivat (lähtivät 19.15) Nurmen mökiltä taksilla juhlimasta. Kävin Z 2.30.

15. päivä (sunnuntai)

Nousin klo 10.10 ja söimme koska Matti lähti klo 11 kirkolle ja sieltä jokkueseen mukana Lahteen pelaamaan. Äiti ja isä lähtivät kahdestaan Hollolassa käymään. Masa tuli kotiin käymään n. klo 15.30. Äiti ja isä tulivat n. klo 17. Illalla klo 19.15-20.30 olivat Pentti-setä, Eila-täti & Juha sekä Eila-tädin nuorempi sisko miehensä kanssa meillä, olivat käyneet Saimaan kanavalla. I hate to go to school tomorrow. Klo on 22.05. Klo on nyt 00.40 kun Z. Luin saksaa siis meilkein 3 tuntia.

16. päivä (maanantai)

Klo on 18.03. Nousin klo 6. Söin ja sitten lähdin Matin mankan ja Commencement Exercises -nauhani kanssa kouluun. lisiä, sitten engl. tunnilla fyssan luokassa juttelin engl:ksi amer. Koulusta ja soitin nauhani koulun mankkarilla. Ruokkis ja klo 14.30 pääs. koulusta, ostin 8 mk:lla Matemaattiset taulukot -kirjan ja tulin Vilissä kotiin (ruokalippuni muuten mk 5,40). Kotona klo 15.25. Kahvit ja järjestelyä. Illalla klo 18 laitoin saunan lämpiämään. Klo 19.45-20.15 juoksin ulkona nolla-säässä, kävin sitten saunassa ja tulin ylös 20.45. Klo 21.30-22.30 olin TV:tä katsomassa. Kävin nukkumaan klo 22.35.

17. päivä (tiistai)

Klo on 13.13 (Tänään lauantain lukujärj.) ja nousin vasta 6.35. Söin ja klo 12.30-12.55 tulin Vilissä kotiin. Iltapäivällä olin kahvilla ja tein läksyjä. Klo 18 maissa taas kahvilla, 18.15-19.00 katsoin TV:tä ja sitten taas läksyjä. Klo 22.45 äiti ja isä tulivat Lahdesta "Täällä Pohjantähden alla" -elokuva katsomasta. Käyn Z 23.30.

18. päivä (keskiviikko)

Nousin klo 6.00, Koulussa "iisiä". Pääs. klo 13.30. Ostin engl. kielen harj.

Albania erosi järjestöstä Henkilövaihdoksia Prahassa

Wien, 12. 9. (UPI) Albania ilmoitti torstaina coravansa Varsovan liitosta Tshekkoslovakian miehityksen vuoksi. Albanian uutistoimisto ATA ketroi pääministeri Mehmet Shehun pyytäneen kansalliskokousta kumoamaan sopimuksen Albanian osuudesta Varsovan liittoon sillä perusteella

että Albania on "käytännöllisesti katsottuna ollut jo kauan erillään järjestöstä ja että aika on tullut vahvistaa ero myös laillisesti". Pääministeri Shehu syytti Neuvostoliittoa "aggressiosta" ja sanoi Kremlin muuttaneen Varsovan liiton "rauhanliitosta orjuutuksen välineeksi".

Yhdysvallat: Muiden maiden vahvistettava Naton puolustusta

— Helsingin Sanomien kirjeenvaihtajalta —
Bonn, 13. 9. (Matti Kontio) Yhdysvaltain hallitus on tehnyt Bonnille tiedäväksi, että se pitää Naton sotilaallista vahvistamista tärkeänä Tshekkoslovakian tapahtumien aiheuttaman painonsiirtymän vuoksi. Ulkoministeri Dean Rusk on kuitenkin antanut Yhdysvaltain liittolaisten selvästi ymmärtää, että Washington ei enää voi lisätä uhrauksiaan Euroopan puolustuksen hyväksi, joten kaikki riippuu Euroopan Nato-maiden oman puolustuspanoksen voimistamisesta.

"Jatkoaikea" ja Aarre Elo kuuluvat jälleen yhteen — samoin kuin valvomisesta pitävät tv-katsojatkin. Jo viikon päivät viihdetoimittajassaan työskennellyt, sitä ennen ohjelmaansa sairaalasta käsin johdellut Elo ja "vanha kaarli" Lenla, paneeli ja Maj-Brit Heljo sekä "uusi" Hannu Taanila aloittavat jälleen koko kansan ihastuttamisen/närvästyttämisen Pasilasta käsin. Tämä sykysyn alkaa jatketaan neljä kertaa. Lokakuussa vierailaan Rovaniemellä, marraskuussa Tampereella ja joulukuussa jälleen Helsingissä. Ohjaajana on Heikki Seppälä, Tv-1 klo 22.40.

Uusia aiheita sensuurilistalle

Praha, 14. 9. (AFP) Tshekkoslovakian lehtimiehille annettiin perjantaina uusien kiellettyjen aiheiden luettelo, joka on jatkoa kaksi viikkoa sitten jätetulle listalle.

Silloin kiellettiin arvostelusta Varsovan liittoa ja Tshekkoslovakian kommunistipuoluetta, kannattamasta vaatimuksista Tshekkoslovakian julistamiseksi puolueettomaksi maaksi ja mainitsemasta YK:n turvallisuusneuvoston Tshekkoslovakian istuntoa.

Lehtiä kehoitettiin välttämään sanaa "miehitys" ja "suodattamaan" lännestä tulevat tiedot. Nyt kiellettiin lisäksi mainitseminen vieraiden joukkojen aiheuttamia vahinkoja, miehityksen uhreja ja miehitysjoukkojen ja kansan väillä sattuneita yhteenottoja, kerrottiin lauantaina arvostajalta. Hallitus on ilmoittanut lehdistö, että nämä kolme aiheetta ovat hallituksen "yksinoikeutta". Kansalliskokous kumosi perintänsä lain, joka lopetti jokin aika sitten lehdistösensuurin Tshekkoslovakiassa.

Uudet sensuurimääräykset eivät kuitenkaan vaikuta taiteellisten ja tieteellisten julkaisujen vapauteen, ilmoitti Tshekkoslovakian kansalliskokouksen tiedotusosaston puheenjohtaja lauantaina.

Sensuurikomisio

Hallituksen sensuurikomissioon kuuluu asioista perillä olevan tahon mukaan kahdeksan jäsentä: varapääministeri Peter Colotka, edustaja radiosta, edustaja televisiosta, uutistoimisto COTOK:n johtaja, kaksi kansallisen rintaman edustajaa ja komission alaisen toimenpanovalikokuntien johtajat, joista toinen edustaa Böömiä ja Märiä ja toinen Slovakiata.

Valtion etujen vastaisen" kokousten tai mielenosoitusten järjestämiselle voidaan sisäministeri Jan Peřin mukaan määrätä enintään 3.000 kruunun (noin 800 markan) sakko. Toisena rangaistusmaksimollit suutena on ryhmän tai järjestön hajottaminen. Tämä välikäteen lukee ei kuitenkaan koske Tshekkoslovakian kansallista rintamaa.

NL:n johtajilla huolia maaseudun tilanteesta

Moskova, 15. 9. (Reuter) Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitea ilmaisi sunnuntaina tyytymättömyytensä maan 2.500 maakuntalehden tasoon ja ilmoitti sarjasta toimenpiteitä niiden parantamiseksi.

Puolueen aienkannattajassaan Pravdassa julkaistu asetus oli toinen kahtena viime päivänä annetuista määräyksistä, joissa esinitty arvostelua Neuvostoliiton laajan maaseudun poliittiseen tilanteeseen.

Lauantaina annettussa asetuksessa käytiin kasiksi sarjaan vaarinkäytöksiä, jotka ulottuivat demokratian loukkauksista naisista vaarinkäytöksiä, joissa esinitty arvostelua maaseudulla, ja vaadittiin parempia paikallisten puolue- ja hallintoelinten menettelytapoja.

Sunnuntaina annettussa asetuksessa käsiteltiin maakunnallisia sanomalehtia. Ne ovat yksi paikallismaaseudulla, ja vaadittiin parempia paikallisten puolue- ja hallintoelinten menettelytapoja. Asetuksessa sanottiin, että maakuntalehdet olivat usein liian ikävystyttäviä, eivät seuranneet oikein puolueen linjaa eivätkä julkaisseet riittävästi lukijoiden kysymyksiä heijastavia kirjoja ja artikkeleja. Tarkkailijat huomauttivat, että Neuvostoliiton kampanja Tshekkoslovakiassa tapahtunutta "demokratiasolntia" vastaan ovat seuranneet kehotukset Neuvostoliitossa vallitsevan "sosialistisen demokratian" parantamiseksi. Helden mukaansa nyt julkaistut kaksi asetusta heijastavat puolueen ylimmän johdon huolestumista "sosialistisen demokratian" vastaisista vaarinkäytöksistä alemmilla puolue- ja hallintoportilla, jotka saattaisivat lopulta saada vaeston kannattamaan "tsekkoslovakialaistyyppisiä ajatuksia". Lehdistä annettu asetus kehotti myös kaikkia puolueen alakomiteoita "parantamaan ideologista tasoaan ja järjestöllistä panostaan puolueen ja hallituksen päätösten toteuttamisen puolesta kädysäntäisessä" sekä kansan kommunistisessa kasvatuksessa.

kirjan (8 mk) ja olin aivan PA. Jouduin lainaamaan jopa Sepeltä 2 mk. Kotona postista tiedonanto ja hain sieltä kaksi kirjapakettia ja lisäksi tuli minulle tänään elokuun NG ja NG karttoja. Tein läksyt 19.30 menessä. Klo on 19.38, muut saunassa paitsi Matti, joka ei ole edes kotona. Illalla klo 19.45-20.15 juoksin ulkona ja kävin sitten saunassa – tuloin ylös 20.40. Luin läksyjä, katsoin TV:tä ym. Kävin nukkumaan klo 23.00.

19. päivä (torstai)

[Mika Waltari]

Nousin vasta 6.30. Koulussa iisiä. Voitin jumppatunnilla maastojuoksun 4 minuutin juoksun. Juoksin reilut (vähän) kaksi kierrosta (1 kierr. 550 m). Sitä ennen oli Pulu pyytänyt mua ensi tiistain oppikoulukisojen 3000 metrille. Pääs. koulusta 14.30. Tapasin Iiron Aleksilla ja klo 15.00-15.25 tulimme Vilissä. Kotona kahvit, nukuin ja äsken (klo on nyt 18.10) olin syömässä hampurilaisen. Klo 18.15 tuli liro meille. Pelasimme TWIXT'ä ja klo 20 lähdimme ulos. Invasta ulo klo 21 ja sieltä kotiin kävellen klo 21.25. Käyn Z klo 23.15.

20. päivä (perjantai)

Klo on nyt 23.03. Nousin klo 7.35. Klo 8.50 olin kirkolla ja klo 9 alkoi kutsuntatilaisuus N-Ö:hön. Siellä Niemen Harri, Rönnebergin Ahti ym. Nikkasen Matti (rippikoulukaveri) oli myös ja mulle jäi hänen kynänsä millä muuten juuri kirj. lykkäysanomusta kirj:ssa. Siellä kahvit ja juttelin Viitasen Jarmon kanssa n. ½ t. aulaassa. Klo 11.30 oli se ohi, mulla paikka Kouvolaan lokakuussa '69 ja jos pääsen opiskelemaan on lykkäys selvä. Kävin Mahkosella ja kotona söin ja klo 13.20 lähdin pyörällä Lahteen, Baskin kohdalla jouduin odottamaan sadetta. Jätin pyrän Hakatornin viereen ja menin kavereita vastaan. Nikkasella olimme taas sateen loppumista odottelemassa. Klo 15.30 maissa ostin Westerlundilta nauhan ja tyhjän kelan (yht. 20 mk) ja kotiin tulini tihkusateen säestämänä klo 16.20. Suihku ja klo 17.30 tulivat Sepe ja Kalle (eli Tursa) Kallen NSU:lla ja pian Haaran Kari (& yks' Leena) ja liro. He lähtivät meiltä n. klo 19 ja me palasimme TWIXT'ä ja "kuutiokuvia" klo 21 saalla, jolloin lähdimme

Vaalitulokset

Ruotsin valtiopäivien toisen kamarin palkat jakautuivat alustavien tietojen mukaan seuraavasti. Oletaneet saattavat muuttua jakautumaa jonkin verran.

puolue	palkat v. 1964	muutos
oikeisto	29	33 - 4
kansanpuolue	32	43 - 11
keskustapuolue	40	36 + 4
sosiaalidemokraatit	128	113 + 15
kommunistit	3	8 - 5
kristillisdemokraatit	1	- + -
kansalaiskokoomus	1	- + -

Oletettiin n. 300.000 ja ne saattavat Ruotsin radion vaali-palveluun tietokoneen mukaan muuttua jakautumaa kansanpuolueen ja oikeiston eduksi. Radion laskelman mukaan lopullisten palkkajakautuma on: sosiaalidemokraatit 125 paikkaa, oikeisto 32, keskusta 39 ja kansanpuolue 33 paikkaa. Muiden puolueiden osalta ei alustavien tuloksien ole odotettavissa muutoksia. Lasketun äänen perusteella on äänestysprosentti ennätyskseen 85,5 %, mutta oletaneet nostanevat sen noin 89 prosenttiin.

Yhdysvaltojen kovat mitalienmetsästäjät

South Lake Tahoe: Yhdysvaltain yleisurheilun olympiajoukkueeseen selviytyivät Lake Tahoeen karsinnoissa seuraavat urheilijat. Tulokset ovat karsinnoissa saavutettuja.

100 metriä: Jim Hines 10,0, Charlie Green 10,1, Mel Pender 10,2. Varalle: Ronnie Ray Smith 10,2.

200 metriä: John Carlos 19,7, Tommie Smith 19,9, Larry Quest 20,0.

400 metriä: Lee Evans 44,0, Larry James 44,1, Ron Freeman 44,6. Varalle: Vince Matthews 44,8.

800 metriä: Tom Farrell 1,46, Wade Bell 1,47, Ron Kutichinski 1,47,8.

1500 metriä: Jim Ryun 3,49,0, Martin Liquori 3,49,5, Tom Von Ruden 3,49,8.

5000 metriä: Bob Day 14,37,3, Jack Bechler 14,37,4, Lou Scott 14,43,4.

10 000 metriä: Tracy Smith 30,00,4, Arthur Van Nelson 30,04,0, Tom Larris 30,09,8.

110 metrin aikat: Willie Davenport 13,4, Leon Coleman 13,5, Ervin Hall 13,5.

400 metrin aikat: Geoff Vander-

stock 48,8, Boyd Gittens 49,1, Ron Whitney 49,2.

3000 metrin aikat: George Young 8,57,9, Bill Reilly 8,58,3, Conrad Nightengale 9,04,4.

10-ottelu Bill Toomey 8222, Rick Sloan 7600, Tom Waddell 7706.

20 km kävely: Ron Laird 1,37,45, Rudy Haluza 1,38,14, Larry Young 1,38,40.

30 km kävely: Larry Young 4,43,18, Goetz Klopper, 4,44,02, Dave Romanski 4,47,23.

Pituus: Bob Beamon 80,0, Ralph Boston 82,6, Charlie Mays 81,6 (myöskin tultu kisa).

3-loikka: Art Walker 16,63, Dave Smith 16,15, Norm Tate 16,00.

Korkeus: Ed Caruthers 221, Reynaldo Brown 221, Dick Fosbury 221.

Selvä: Bob Seagren 541, John Pennel 518, Casey Carrigan 518.

Kuula: George Woods 20,73, Dave Margard 20,52, Randy Matson 20,45.

Kiekko: Jay Silvester 63,20, Gary Carlson 62,94, Al Oerler 62,40.

Kelkka: Mark Munro 88,40, Frank Covelli 78,94, Gary Stenlund 77,64.

Moukari: Ed Burke 68,96, Al Hall 67,18, Hal Connolly 65,12.

Maraton: George Young 2,30,48, Ken Moore 2,31,47, Ron Dawes 2,33,09.

Russell Baker: Vaalivuoden iltasatu

Washington. — "Kerro minulle vaalista, isä!"
"Hyvä on, poijeni! Vaalissa on kolme ehdokasta, joiden nimeä ovat Dick, Hubie ja George. He kilistelevät niistä suurista asioista, jotka ratkaisevat koko maan tulevaisuuden."
"Mikä on suuri asia, isä?"
"Suuri asia, poijeni, on samaa kuin jokin hyvin vaikea kysymys, jonka vastauksesta hyvinkin miehet voivat olla eri mieltä. Vietään minä sota on esimerkiksi oikein suuri asia juuri tänä vuonna."
"Mikä on Dickin vastaus Vietnamin sotaan, isä?"
"Dick, poijeni, haluaa kunnialle kanta rauhaa."
"Mikä on sitten Hubien vastaus, isä?"
"Hubie haluaa kunnialle rauhaa, poijeni."
"Ehdokas George, isä? Mikä George sitten haluaa?"
"Georgekin haluaa kunnialle rauhaa, poijeni."
"Mikä on kunniasia, isä?"
"Niin, näetkö, poijeni, kunniasia voi olla ihan erilaisia riippuen siitä, minkälaisen rauhan haluaa. Jos haluaa voittaa sodan, niin kunniasia on samaa kuin vastapuolen antautuminen. Jos taas haluaa jättää sodat sikseen huomattuaan, että se on vain verisiä ja kallista kannattakseen, niin kunniasia rauha merkitsee vastapuolen taivuttamista lähteä pois koton. Kunniasia on omissa omien joukkojemme kanssa. Jos taas on sitä mieltä, että sota on kunniallisen hieno sija, niin kunnialliseen rauhaan, josta joku toisen maan repiminen lopettamiseksi."
"Minkälaista kunnialle rauhaa Dick ja Hubie ja George haluavat, isä?"
"Sitten he eivät ole samaa mieltä, poijeni."
"Minkälainen he eivät sitä sano, isä?"
"Sittenkin, poijeni, että kaikki äänestävät kyllä. Kukaan ei halua rauhan puolesta, mutta se, joka sanoo, minkälaisesta kunnialliseen on kysymys, menettää hiirein paljon ääniä."
"Mutta mikseivät he silloin tapauksessa heitä vain kruunaa ja kääntä sitä, kenestä tulee presidentti?"
"Se olisi epidemioita kutsuttu, sillä se riittäisi ihmisistä oikeuden päältä suurista asioista, kuten esimerkiksi kukaan ei halua rikollisuuden ehkäisyä."
"Mikä Dick vastaa tähän kaikkeen, isä?"
"Dick kannattaa lakia ja järjestystä, poijeni."
"Miksi Hubie sitten kannattaa, isä?"
"Hubiekin kannattaa lakia ja järjestystä, poijeni."
"Totis George, isä? Mikä George sitten kannattaa?"
"George kannattaa lakia ja järjestystä, poijeni."
"Miksi on järjestys, isä?"
"Niin, katso, poijeni, järjestyskin riippuu siitä, mitä pelkää. Jos pelkää muuta ihmistä, niin järjestys on muuttamaton. Jos ihmistä vankiloihin, jos taas pelkää nauria ihmisiä, niin järjestys on kukaan takan leikkamassa lyhyeksi."
"Minkälaisia järjestystä Dick ja Hubie ja George haluavat, isä?"
"He eivät sitä sanaan, poijeni."
"Minkäläisiä he eivät sitä sano, isä?"
"Eikö voisi jo tulla suutelt, poijeni, ja lakata kysymästä asioita, joita olet ilian noori ymmärtääksesi?"
"Koska olen tarpeeksi vanha ymmärtääkseni Dickiä, Hubiea ja Georgea, isä?"
"Sitten kun olet tarpeeksi vanha tajutakseni mitä he tarkoittavat ilman, että odottaisit heidän kertovan sitä suoraan, poijeni."
"Tajutko Sina mitä he haluavat, isä?"
"Tietenkin, poijeni. Eivät he pyy- tyä naraamaan vanhaa lalupapaa-
"Mitenkäs Sina tajuat, isä?"
"Minä vain tajuan, isä, mikä pelkää. Ymmärrätkö? Minä tajuan mitä he todella haluavat."
"Miksi, isä?"
"Miksi? Älä tee typeriä kysy- myksiä, poika. On tajuttava, että todella onniä pölättiä, ketä äänestää. Ehdokkaiden ei voi odottaa tulevan ja kertovan suoraan, mitä miehiä he ovat ja mitä heillä on kassaan."
"Miksi ei, isä?"
"Tyyräykin tietää miksi ei, poika. Nyt sänkyyn siittä!"
"Kyllä, isä. Isä!"
"Niin, poijeni."
"Käti Sina kannatat, Dickiä, Hubiea vai Georgea?"
"Minä kannatan sitä, joka antaa minulle kunniaakaan rauhan ja lain ja järjestysken."
"Merkitsekö se sitä, että alot heittä kruunaa ja kääntä, isä?"
"Ei, poijeni. Jos olet vanha poika, poika! Ei jokuksin sentään ihan kaikkea tiedä."
(New York Times News Service)

Malesia kovana Sabahin takia

Kuala Lumpur, 19. 9. (Reuter) Malesia ilmoitti torstaina, että se kutsuu takaisin Manilassa olevan diplomaattihenkilökuntansa ja peruuttaa Filippiinien kanssa solmimansa salakuljetuksen vastaisen sopimuksen.

Keskiviikkoihtana Malesian pääministeri Tunku Abdul Rahman syytti Filippiinejä "erittäin provokatiivisista" Malesian osavaltioita Sabahia koskevista toimista. Hän sanoi niiden merkitsevän samaa kuin hyökkäys ja uhkasi vastata voimatoimin voimalla.

Aiemmin keskiviikkona Filippiinien presidentti Ferdinand Marcos allekirjoitti kongressin hyväksymän lain, joka liittää Sabahin Filippiineihin. Allekirjoitus hupensi kaksi kuukautta kestäneen katkeran kiistan 75.000 neilömetrin suuruisen Sabahinomis- tuokiedosta. Filippiinit väittää, että tämä Borneossa sijaitseva alue kuuluu Filippiineille, koska siitä v. 1878 Englannin kanssa tehty 570 punnan "kauppa" oli itse asiassa vain vuokrasopimus.

Myöhemmin muuan Malesian ulkoministerin edustaja sanoi ettei henkilökunnan kotiinkutsuminen merkit-

se diplomaattisuhteiden katkaisemista. "Voitte kutsua sitä keskeytykseksi, jos haluatte," hän il- lusi. Manilan suurlähetystöön jätettäneen virkatehtäviin joku ma- lesialainen, jolla ei ole diplo- maattista asemaa.

Englannin kaukoidässä olevien joukkojen komentaja, kenraali Sir Michael Carver ei sanonut uskovansa, että Malesian ja Filippiinien välille kehkeytyy aseelli- sia selkkauksia Sabahin kysy- myksen takia. "En usko olevan kovinkaan todennäköistä, että Ma- lesia hyökkäisi Filippiinejä vastan- taan tai päinvastoin," hän lausui lehdistövästäänottola Hongkongis- sa.

Malesian pääministeri lausui, että Malesian on nyt mahdotonta jatkaa yhteistyötä Filippiinien kanssa taistelussa Sabahin ja Etelä-Filippiinien välistä salakul- jettua vastaan. Hän kehotti Filippiinejä kutsuamaan pois tullivir- kaajiansa Sabahista.

'Kauheinta olla uskollinen nuoruuden ihanteille'

Puhelinuuttelesta on yhä löy- dettäviä vaatimaton rivi: Waltari, Mikä, filikand, Tunturikatu 13. Käytännössä se kertoo kolme asiaa: ettei vuonna 1929 valmistu- ta filosofian kandidaatiksi Waltari- tuolloin pitänyt tarpeellisena hankkia vähän mahtavamman kaikuista maisterin tittelia; ettei koulukymmenluvuun "menesty- seen ja haukuttuun nautti kuin uusia lija halunnut puhelinuuttelel- lon palstoilla manifestoida varsinasta kutsuustaan – kenties siksi, et- ta hänelle noihin aikoihin kerto- mansa mukaan oli tärkeää todis- ta kytkenevästä hankkimaan lei- pansa "rehellisellä työllä". Kol- mameksi käy ilmi, ettei vuonna 1937 Suomen Akate- mia jäseneksi valitti tekijä ja il- meisesti ole näht- nyt vaivan arvoi- seksi komean kol- miosaisen arvoni- mien näköille. Se- mestästä. Kaikk- ki osat sopivat siihen palapeliin, josta hahmotuu Mikä Waltarin lempeän vaatima- ton, perusselkeään maan muuttu- minen kuva.

Kuvan toinen olennainen piirre on väheleinen mutta tinkiämin velloisuusduntunto. Jolleivät Kir- jailijan rooli ja siihen kytky- vat intressit vastas kuuksi- menvuotispäivän julkistamista, Mikä Waltari meluimmin olisi nähtyn sen jäävän unohtuiksi: "Parhaiten minua onnittelevat, jo- kienkään ei nähtänyt minua. Tule- luse seremonialla päivän sankari kuitenkin on nähty parhaaksi paeta yksinäisen miehen junnalla "laivalla, lentokoneella" – tun- temattoman paikkakunnan "Vilmi- viikkojen tapahtumatkin ovat vahvistaneet minua uskossani, et- tei nyt ole juhlimisen aika."

Jollei kuusikymmenvuotispäi- vä olisi, Mikä Waltari ei tähän aikaan vuodesta muutamaksi pä- väksikään poltuisi Pornaisten Laukkoskelta, josta vuosien mitta- an hänelle tullut enemmän- kin kuin kesäko- kuusta sitten pelkää huijareita määrätietävä asuinto. Seitsemisen kuukautta vuodesta Mikä ja Marjatta Waltari viettävät Laukkoskella, kesä- kautena seuranaan Satu Waltarin perheolainoista tuttu viisipäinen huonekunta hevosineen, ponei- neen, kanelineen, marsuineen, kiso- lineen, koirineen, viereineen. Outo saattasi luulla tutsuuden rauhan ja järjestyksen ja kirjailijan itsensä hupenevan isoisi Mikan taustarooliin, mutta näin ei ole laista: joenvarren vuosien mittaan avartanut alue suo vielä yllin kyllin elintä ja talon isänsä nuor- tuorahan, joka jonkinlainen näkymätön mutta tuntuva koske- mottomuuden liittopiri. Sukupe- rinne, lapsuudenmuistot liittävä tekijän elämänselityksen ympäristöön,

60 vuotta tänään

Jonne han on itse istuttanut sel- nia hyllyryiveinä kiertävät kirjja- sa, työvälineensä, yläkerran työ- huoneensa kummittelevat henki- löhahmonsa.

"Tehdä olevasta työstäni en haluaisi puhua", Mikä Waltari va- roittaa. "Akatemian jäsenyys suo minulle työrauhan, jota näin van- hemmiten katsoo tarvitseneensa edetä ja ilon hitaasti. Elämänsäni olen joutunut kirjoittamaan, pal- jon liikaakin, etenkin sosiaalisen raskaana propagandaprässiissä, ja jälkeäpäin olen joskus ihmetel- ty, miksi olen kaikkialla ohi tar- peellistaakaan. Minäkin ikeenä en tunne akateemikonvirkeäni: sen vaatimat edustusvelvollisuudet ovat kohtalaisen vihinä supeit- tavissa – ja kun kerran on syn- tyneä kirjailijaksi, on kyllä kirjoit- tamista kuitenkin vai voisi lopettaa. Kenties vielä palaan nykyproosan piiriin, mutta näytelmäntekoon en enää tunne kutsuustani. Omla ekkään en koskaan lue uude- leen, mutta läheisimiksi olen kokenut jotkin laivat novelit, esimerkiksi Kuun maiseman."

Kirjalliseksi syntymisen mer- keksi Mikä Waltarielle ehdoton uskollisuutta ammatille ja sen velvoitteille, osallistumista siltä- kin eläisytykseen, johon hän on varsinainen päivävyörytelevä ve- taysntyyti. Velloisuusduntun hän tun- nassa katsoo läheistä kaikkien suomeksi ilmestyvään kau- nokirjallisuuteen perehtymisen, ajan ilmiöiden tarkkan seuranta- n ja tarpeen vastustaa julkisen elämänsä kysymyksiä. Kirjoittam- Kenties juuri Mikä Waltari on meillä leimallisin edustanut sitä li- beraalin humanistin, tyneesti to- teavien kertojan tyyppiä, joka ny- kypolvi kiivasti vastustaa: su- vaitsevaisuus, järjestyksen suhtee- llaisuuden, kaiken inhimil- lisen ymmärtämys eivät tällä ny- kyllä ole muodikkaita hyveitä. Sil- ti Mikä Waltari ei suinkaan ole vailla sijoittoa nuorempaan kirjai- lijakuntaan, joka näkemysten ja tavallan valmis ymmärtämään eikä pidä aiheellisenä heidän hyökkäysseksäntuimista: aikanaan jokainen poiv kuiten- kin olennaisesti kehittyä ja muut- tuu.

Kauheinta, mikä mielestäni il- mistä muistikirjoituksessa sa- noa voi", Mikä Waltari vertaa- seen, laukeen ironiseen tapaan- suumi, "on tuo lause: hän pyysi uskollisena nuoruutensa ihanteil- le."

Kukkaseen. Iiro lähti kotona käymään, mutta ei Sepe päässytäkään sisään koska ei ollu papereita mukana ja niinpä jäimme odottelemaan Ikuja ja pian lähdimme hänen ja Veksin kanssa "Essolle", jossa olimme 21.30. Pelasimme flipperä ja klo 22.05 pojat toi mut kotiin. Hauska ilta, sai nauraa Sepen huulille. Äänitin I osan "Black America" [klo 22.30-23.00 rinnakkaisohjelmassa] ja käyn Z 23.30.

21. päivä (lauantai)
Klo on n. 10.05 sunn:na. Eilen nousin klo 9 maissa. Klo 10.15-11.05 kävin Uudessakylässä pyörällä viemässä Nikkasen Matille kynänsä, kotona sitten siivოსin ja välillä olin tavaroita ja erikoistarjousilmoituksiamme

jakamassa isän kanssa klo 16 saakka. Klo 17 laitoin saunan lämpiämään. Klo 19 jälkeen kävin saunassa. Klo 20 lähdin syötyäni ulos ja Niinimäessä oli H P NSU:lla, kyytiin, oli ollut ajelemassa (Luostariset hautajaisissa). Juuri kun tulimme kirkolle "Into" [Salminen] pysäytti kunnantalon nurkalla, missä Tipi ja Hape (Hakala) oli ryyppyllä. Hapi otti pullon ja lähti juokseen Into perässä, mutta ei saanut kiinni (kansa nauroi) ja sitten se nappasi pahaa aavistamattomana Tipin kiinni ja vei autoon ja sanoi, että teidät pidätetään kotirauhan rikkomisesta ja sitten kun Into kiersi auton toiselle puolelle Tipi livisti (Into parka). Klo 21.20 maissa yks' ukko tuli Kukkasesta simassa ja pyysi, että veisimme Villähteen Lähde-baariin. Poika maksoi vitosen ja niin lähdimme. Poika oli talon "talkkari". Poika tarjosi meille mitä halusimme. Otimme kahvit. Hanskin piti viedä auto 10:ksi kotiin ja niin tulin minäkin 10:ltä kotiin ja Tipin kai vei H P myös kotiin. Kotiin tuli Matti myös n. klo 22, ne oli ollu Tampereella pelaamassa. Kävin Z klo 23.10.

22. päivä (sunnuntai)

Nousin klo 7.45 kun kissa pyrki ikkunasta sisään ja kun nostin likomärkää kissaa lattialle tuuli heitti ikkunan selälleen, onneksi ei särkynyt. Nousin klo 8.10. Keitin kahvit. Sataa. Tänään pitäisi olla klo 12.40 70 % auringonpimennys. Klo on 16.10 23. päivä. Eilen illalla otin iisisti, tein läksyjä tietysti myös vähän. Kävin Z 23.10.

23. päivä (maanantai)

Tänäänkin on sadellut, on tosin lämmintä 10°- 15°C. Nousin klo 6.

MUSTAA VALKOISELLA

JÖRN DONNER

*j) useilla paikkakunnilla
**j) valtuustoon luvatta 798 (SKDL) reseptissa 8. 11.

Ymmärrystä Itävallassa NLn voimatoimenpiteille

Wien, 20. 9. (New York Times) Itävallan hallitsevan kansanpuolueen äänenkannattaja vetosi perjantaina Neuvostoliittoon, että se kunnioittaisi Itävallan puolueettomuutta säilyttääkseen kansainvälisen arvovaltansa.

Hallituksen näkemyksiä jatkuvasti heijastava Volksblattn vetoomus herätti länsimaisten diplomaattien huomiota, koska siinä esitettiin ymmärtämystä ja melkein myötätuntoa Moskovan perusteluja kohtaan Tšekkoslovakian miehityksissä.

Volksblattnin pääkirjoitus myöntää, että neuvostoliittolaisten johdolla tapahtunut "väkivaltainen Tšekkoslovakian sosialistisessa tasavallassa oli Moskovan näkökulmasta puolustustoimenpide, jonka perimmäisenä tarkoituksena oli valvonnan palauttaminen siltä puolestustintaman lohkolta, jota

Kreml näyttää pitäneen heikkona". Mikään ei voisi olla vähemmän suositeltavaa Neuvostoliitolle, pääkirjoituksessa jatkettiin, kuin tehdä toiminta Tšekkoslovakiassa, "jota se on ilmeisesti pitänyt välttämättömänä turvallisuutensa takia", vielä ongelmallisemmaksi loukkauksella Itävallan puolueettomuutta. Puuttamalla Itävallan puolueettomuuteen Neuvostoliitto menettäisi arvovaltansa. Se on sellainen vaaratekijä, jota se ei voi hyväksyä aikansa, jolloin se yrittää yhä saada koolle maailman kommunistipuolueiden kokouksen varmentakseen johtoaan kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä, Volksblattn totei.

Pääkirjoitus oli kirjoitettu arvoksi liittokansleri Josef Klausin kesäkuukokouksen parlamentille esittämään erikoliraporttiin, jossa korostettiin hallituksen päättävää syyttävää puolustusta Itävallan puolueettomuusasemaa.

Miehityspelpo Klaus viittasi väestön huolestumiseen siitä, että Neuvostoliitto saattaisi miehittää Itävallan itäosan.

Volksblattn muistutti, että Itävallan puolueettomuuden oli 62 maata tunnustanut muodollisesti, niiden joukossa Neuvostoliitto. Ei ollut vähäisintäkään aihetta otaksua, että yksikään näistä valtioista saattaisi olla kunnioittamatta Itävallan puolueettomuutta, lehti lisäsi.

Länsi-Saksan ja Italian välissä oleva puolueeton Itävalta esiliijajaksokseen Natoirintaman muodostamisen Varsovan liiton maista vastaan ja päivävoinon, Volksblattn huomautti. Se lisäsi: "Itävallan puolueettomuus on sen takia korvausmatomasta merkityksestä molemille puolille niin kauan kun ne ovat puolustusasemissa, eikä tällä hetkellä ole mitään todistusta siitä, että kumpikaan liittoutuma olisi luopunut näistä asemistaan".

Pääkirjoitus vakuutti, että Itävallan puolueettomuuden kunnioittaminen oli Moskovan arvovallan kannalta tärkeää ja poliittinen toissiasia, jota Moskova piti loukkamattomana.

The New York Times.

Is Sibelius In or Out?

By ROBERT T. JONES

SOME composers tend to go in and out of fashion with such dizzying frequency that it becomes difficult to remember just what is their current critical status. Sibelius, for instance. In favor, out of favor, over-performed, not performed at all—he never seems firmly entrenched in his own special niche of public approval.

Perhaps that approval stems from the fact that Sibelius was a romantic composer, a matter of style and philosophy rather than chronology. For, though he died as recently as 1957, he had left off composing in 1929. He thus became even more of an enigma than Rossini, a man who at least composed a few pieces after his early retirement. Sibelius left nothing but rumors.

The recording companies have not ignored Sibelius, but they have been kind only to be cruel. A few symphonies have been very nearly recorded to death, while others have been disregarded. The non-symphonic works have been picked over so that the public could gorge itself on the ripest nourishing tidbits have gone

lanquishing in the bottom of the basket. Even today, though all seven symphonies are available on records, there is only one integral edition (by Aeolus Watanabe and the Japan Philharmonic). Columbia promises a complete set by Bernstein for next month, which will be the first big name effort.

In the meantime, there are new Sixth and Seventh Symphonies by Herbert von Karajan and the Berlin Philharmonic (Deutsche Grammophon stereo SLPM 193 032) and a new Second Symphony, the most frequently recorded of them all, by Tauno Hannikainen and The Sinfonia of London (Crossroads stereo 22 16-0226).

I don't know what to say about Mr. Karajan, except that he seems to become stranger and more perverse as time goes on. He is of course, a genius—and talented besides—but he has an irritating habit of playing one

composer's music as if it had been written by another. Sibelius' symphonies, regardless of what one thinks of them, have a highly distinctive sound, a rough, unyielding, architectural quality that sets them sharply apart from other works in their genre. A great interpreter takes these characteristics into account, places them before the public and lets the symphonies sink or swim as best they can.

Mr. Karajan, I think, helps them too much. His phrasing has grace, his contrasts are delicate and flawlessly balanced, his tempi smooth and judiciously chosen. But ever since he discovered the pianissimo Mr. Karajan has been simply incorrigible. It is as wrong to play everything too softly as it is to play it too loudly. Mr. Karajan notwithstanding, a symphony (at least a symphony by Sibelius) is not chamber music.

Tauno Hannikainen, with an orchestra nowhere near the quality of the Berlin Philharmonic, produces far better Sibelius. If the strings of The Sinfonia of London were more numerous and had a less wiry tone and if the woodwind instrumentation were just a bit purer, Mr. Hannikainen's account of the Second Symphony would be just about ideal.

It may be ideal anyway, for the slightly strident string tone and the occasional dubious intonation of the wind choir add a dramatic feverishness that is in keeping with Mr. H's forthright approach. After all, he is Finnish and probably knows best. Certainly Crossroads' is one of the best of many fine Sibelius Seconds.

More Sibelius — not from Finland, nor from Germany nor even Japan but, of all places, from Buffalo, New York. Nonesuch Records, living up to its ironic name, has filled a really serious gap in the Sibelius discography by issuing a complete performance of the Four Legends: "Lemminkäinen and the Maidens of Saari," "The Swan of Tuonela," "Lemminkäinen in Tuonela," "Lemminkäinen's Homeward Journey." The Nonesuch version (stereo H-71203) is the first since an ancient mono-only version of the early 1950s.

Someday "Four Legends" will probably get the recording it deserves. In the meantime the Nonesuch version by Lukas Foss and the Buffalo Philharmonic will serve as a thoroughly professional stop-gap.

Not that the Buffalo people are bad—they're just not good enough. The orchestra is neither sufficiently bright nor adequately rich. Whether the trouble is Mr. Foss', the orchestra's or the recording itself is difficult to say, but there is tension and excitement in this music that never gets off the disc. Sibelius collectors will want it in any case. Still, one hopes for a more impressive version.

Black America

Varje dag i press, radio och TV kommer rapporter från rasolighetserna i USA. Vi läser och hör om negramas demonstrationer och de vita motåtgärder — men hur upplever den enskilde individen allt detta?

I programserien "Black America" försöker två unga amerikaner, en färgad och en vit, att utföra sina egna erfarenheter baserat på hur det känns att leva i ett land med rasolighetsbegränsningar. Serietalen illustreras med sånger, dikter och dramatiserade episoder.

Kursen vänder sig till lyssnare med relativt goda kunskaper i engelska. För att göra programmen mer lättillgängliga har huvudtexten till de tio radionsändningarna samlats i kurboken. Där finns också en utförlig översikt, sångtexter och en förteckning över de skivor som spelas i programmen.

SVENSKES RADIO

Pris 13,90

Black America

Sveriges Radio

Liittovaltio valtsi Biafran lentokentän

Lagos, 22. 9. (Reuter) Nigerian liittovaltion joukot ovat valanneet Biafran valtiomaassa olevan Okigun lentokentän, ja Biafran viimeinen linna Umuahian kaupunki on nyt kokonaan piirretty.

Lentokentä, joka lta: asassan on vain osa Afrikon ja Okigun välistä valtatieä, vallattiin lauantaina, ilmoitettiin Lagosissa virallisesti sunnuntaina. Lentokenttä oli Biafralle erittäin tärkeä, koska sinne tuotiin aseita ja elintarvikkeita. Kansainvälisen Punaisen Ristin koneet kuljettivat sieltä myös ulkomalaisia pois Biafrasta.

Vuoden ja neljä kuukautta kestäneen Nigerian sisällissodan viimeiset vaiheet saattavat olla käynnillä. Lagosissa ar-
vellaan, että Ojoku muu-
dostaa mahdollisesti pako-
hallistiluksien joidenkin up-
seerien kanssa (Eridien tie-
tojen mukaan Biafran johta-
jat aikovat lähteä Gohinin
pääkaupunkiin Librevilleen.

Gabon on yksi niistä har-
voista Afrikan maista, jotka
ovat tunnustaneet Biafran.
Biafralaista on nyt saar-
retulla alueella vain yksi
käyttökelpoinen lentokenttä
— Siivu 14.

Nigeria: Yakubu Gowon

Biafra: Odemegwu Ojukwu

Koulussa iisiä. Pääs. klo 14.30. Kävin hakemassa Halmeelta valokuvat (6,00 mk) ja jätin toisen kehitettäväksi. Sitten ostin kirjakaupasta kirjan "Black America" [Tallessa on]. Tulin Vilissä kotiin 15.00-15.25. Meillä tänään kahvitarjoilu. Klo on 16.52 tiis:na. Eilen illalla otin iisisti. Klo 18.50-19.15 olin verryttelemässä ja sitten suihku jne. Kävin Z klo 23.05.

24. päivä (keskiviikko)

Ensin piti olla manttua, mutta "hyppäsin" sen yli ja nousin vasta 8.10 ja 9.35-10.00 menin Vilillä Lahteen. Koululla oli 11.15-12.00 vielä jommaa ja sitten menin Radiomäen kentälle ja siellä oli oppikoulukisat. Klo 14.05 alkoi mun lajini 3000 m:n juoksu. Meidän koulusta vielä N-sarjaan kuuluva Hannu Leppänen [Hannu voitti aikuisena useita SM-mitaleja] voitti ajalla 9.33. Minä 6:s eli viim. (yksi keskeytti n. 1 km:n jälkeen). Aikani 10.17,6 – hyvä minulle [Tulokset]. [Maaliin tullessani nostin kädet pystyyn kuin voittaja, yleisö nauroi.] Klo 14.40-15.05 suihkussa käytyäni Kossilalla kotiin. Kahvit ja sitten torkuin. Klo on nyt 14.29. Eilen illalla 17.45 Sepe soitti (ei koulussa) ja kysyi jomman laskuja ja sanoi, että hän tulee meillä käymään "tytön" kanssa klo 19 ja klo 18.45 he tulivat. Pelasimme TWIXT'ä ym ja 21.20 he lähtivät. Äiti ja isä olivat Laakkosella. Kävin Z klo 22.

25. päivä (keskiviikko)

Nousin 6.35. Lauantain lukujärj. lisiä koulussa, pääs. klo 12.15, 12.30-12.55 Vilissä kotiin. Meillä tilintarkastaja Hämeenlinnasta parhaillaan. Alhaset täällä käymässä äsken, Torkuin ja luin välillä läksyjä. Klo 18 kahvilla ja klo 20 saunassa. Klo on 23.02. Käyn Z klo 23.05.

26. päivä (torstai)

Nousin klo 6 luultavasti, klo on nyt 11.42 28.9. Torstaina tuln kotiin 13.45 Lehtarilla. Klo 13.30 alkoi nimittäin kaupunginorkesterin konsertti, josta luistin. Kotona nukuin ja klo 19 tuli Sepe tänne Kalen kanssa "Imp'llä". Pelasimme TWIXT'ä ja klo 22 he lähtivät. Tein läksyjä ja Z klo 24.10.

Länsi-Saksaan 100.000 miestä

Princeton, 22. 9. (AP) "Yhdysvaltain olisi lähetettävä 100.000 miestä Länsi-Saksaan ja ilmoitettava sit' en Neuvostoliitolle: 'Emme vedä joukkoja, ennen kuin poistutte Tšekkoslovakiasta'", ehdottaa Yhdysvaltojen entinen Moskovan suurlähettiläs George Kennan. Hän on mielestään pelkkä ajatuskin, että presidentti Johnson tapaisi neuvostojohtajat nykyisissä olosuhteissa on "silkkaa huihua". "Minkä verran painoa panisivat neuvostoliittolaiset rahustuspresidentin sanaan? Tiedä Johnsonilla on tarjottavana heille? On huonoa politiikkaa tavata ja taivutella ihmisiä, kun asianomaisella ei ole mitään kortteja kassissa, ei keppiä eikä porkkanaa". Kennan sanoi uutistoimisto AP:lle antamassaan erikoishaastattelussa. Nykyisin Princetonin yliopistossa toimiva Kennan, joka siirtyi ulkoministeriön palveluksesta vuonna 1963, toimitettiin siltä ennen suurlähettiläänä Moskovassa ja Belgradissa, puhui vapaasti tilavan työhuoneensa rauhallisessa ilmapölyssä. Kennan epäili vahvasti idän ja lännen suhteissa tapahtuvan jännityksen laukeamisen mahdollisuuksia. "En ole nähnyt merkkiäkään jännityksen laukeamisesta enkä uskoisi mihinkään niin sanottuun jännityksen laukeamiseen, jos sitä eivät tue hallitusten ja kansojen väliset vapaat keskustelut". "Neuvostoliittolaisten kanssa ei voi olla yhteistyön ilmapölyä", hän selitti. "Heidän diplomaattisen toimintansa salaliittolaisemielmiä ei voi luoda sellaista ilmapölyä". Kennan myönsi, että ydinaseitten ja ydinsulun alalla on tapahtunut jonkin verran edistystä. "Normaalit yhteydet" "Se ei kuitenkaan ole jännityksen laukeamista", hän sanoi. "Se on yksinkertaisesti molemmille osapuolille vaarallisen ja vaikean tilanteen sanelema. Ydinsulusta voidaan sopia ilman, että se vaikuttaa suurvaltujen yleisiin poliittisiin suhteisiin. Niiden todellisenä kohteena olisi, jos neuvostoliittolaiset sallisivat normaali yhteydet kansojen välillä".

Mellakointi haittaa Mexican harjoituksia

Mexico, 24. 9. (Reuter) Sotilaat ja mellakapolisi kävivät tiistaina ankaraa tulitistelua ylioppilaiden kanssa Mexican pääkaupungin lähellä, vain vajaa kolme viikkoa ennen kuin olympiakisojen on määrä alkaa kaupungissa. Poliisien ja ylioppilaiden otteissa yhteen kampaillivat sadat yleisurheilijat tiistaina harjoittelutilasta pienellä kentällä yliopiston lähellä sijaitsevan aidatun olympiakylien alueella. Kolme ihmistä ammuttiin kuoliaksi ja 28 haavoittui luodeista, kun jalkaväen tukemat mellakapolisi valtasivat joukon teknillisen korkeakoulun rakennuksia ylioppilaiden kaadettua tätä ennen linja-autoja, heitettyä Molotovin cocktaileja ja ammuskelua poliiseja pistolein ja kiväärin. Poliisit ampuivat tiistainamuna paikallista aikaa tapahtuneen yhteenoton aikana näkin tuhat laukausta laajaan rakennuskompleksiin, joka oli hallitusta vastustavien ylioppilaiden hallussa. Surmansa saaneista oli kaksi opiskelijota ja yksi mellakapolisi.

Leena Brusiinista Miss Eurooppa

Brazzaville, 23. 9. (AFP) Leena Brusiin voitti Miss Eurooppa-kilpailut Kongon pääkaupungissa Kinshasassa. Uutinen voitosta saapui Brazzavillestä, mutta yksityiskohtia ei tiedetä, koska kansainvälinen lehdistö on boikotoitnut kilpailuja. Ulkomaiset lehtimiehet ovat valittaneet Kongon presidentille Joseph Mobutulle, että kilpailujen järjestäjät ovat kohdelleet heitä huonosti. Helsinkiin esomistaja Leena Brusiin valittiin maailmakuussa Miss Cuomeksi. Heinäkuussa hän tuli kolmanneksi kruunattaessa Miss Universumia Miami Beachissa, Floridassa. Vaalea, 22-vuotias, 172 sentin pituinen Leena Brusiin on turhaan laihduttanut itseään, sillä ennestään kaukomaanmarkkinoilla esiintynyttä Leena Brusiinia moitittiin aiemmin paksujen reisien ja leveiden hartioiden vuoksi.

Ministerivieras Länsi-Saksasta

Länsi-Saksan talousministeri Karl Schiller saapui myöhään maanantai-iltaan Suomeen puoleltoista vuorokauden messu- ja tutustumisvierailulle kauppaministeri Grels Teirin kutsusta. Vierailunsa aikana ministeri Schiller tutustui Helsinkiin messuihin ja tapaa Suomen sosiaalidemokraattisen puolueen johtohenkilöitä ja "eri alojen huomattavia edustajia". Ministeri Schillerin seurueeseen kuului mm. Länsi-Saksan talousministerin Suomen asioita hoitavan osaston esittelijä tri Hans Gehrels. Ministeri Schillerin tuotintalaukone lausui Helsinkiin lentosemalle maanantai-iltaan klo 22.06 suotuisan lentosään takia lähes tunnin lauketusta aikataulusta edellä. Talousministeri Schiller palaa kotimaahansa keski- viikkona aamupäivällä. — Sivu 20.

The New York Times.

FINNS NOW SURE POLICY IS CORRECT

Say Czech Crisis Justifies Neutrality and Soviet Ties
By DAVID BINDER
Special to The New York Times
HELSINKI, Finland, Sept. 24 —The Soviet-led invasion of Czechoslovakia has made the Finns more determined than ever to stick to their policies of neutrality and friendly relations with Moscow. In talks with Government officials and journalists a visitor is impressed with the unanimity of Finns on the correctness and necessity of their traditional foreign policy, living as they do at the Russians' doorstep. The invasion of Czechoslovakia shocked all Finns, but the only sign of nervousness in Government circles came in the days immediately after the Aug. 20-21 invasion, when thousands staged demonstrations outside the Soviet Embassy here and at the Soviet Consulate in the western harbor city of Turku. Demonstrators smashed some windows at the Turku consulate. For a time there was concern that if the demonstrations continued the Moscow regime might consider them a pretext to put special pressure on Finland. However, the Soviet leadership chose to overlook these incidents.

Direct Criticism Avoided
The Helsinki Government, a five-party coalition headed by Social Democrats and including Communists, took great pains to avoid direct criticism of the Soviet Union and the nations allied with it in the occupation of Czechoslovakia. The initial Government statement said Finland deplored the fact "that it has not been possible to settle the conflicts between certain East European countries by way of negotiation." This position, repeated frequently in the following weeks by Premier Mauno Koivisto and Foreign Minister Ahti Karjalainen, was viewed as "overly cautious" in some diplomatic quarters and among Finnish conservatives. But then Mr. Karjalainen reminded the Russians of Finns when he mentioned the Czechoslovak crisis Sept. 13 in a speech to the Finland-Soviet Society. "We know well in Finland how little condemnation and protests help when a great power takes on political objectives in accord with its own interests," he said. "Persons in an official position must, act, in taking foreign policy stands, in accordance with the interests of Finland and not their own feelings." For Finns, the allusion in Mr. Karjalainen's remarks was to the Soviet invasion of Finland during the Winter War of 1939-40.

Policy Held Profitable
The Finns believe they have achieved a positive and profitable form of "peace coexistence" with the Russians under very trying circumstances and they mean to continue it. Their confidence in this policy is underlined in the decision this month to accept election to the new United Nations Security Council, despite the warnings of some domestic politicians that it might compromise Finnish neutrality. On a party level, the events in Czechoslovakia had their deepest impact on both the Social Democrats and Communists. The invasion caused the Social Democrats to set aside, at least for the time being, their new party policy of trying to "build bridges" across traditional ideological gaps to the Communist parties of Eastern Europe. Erkki Rattikainen, the party secretary, who had pushed the new policy, abandoned it after the invasion, attacking Communism's "virulent character" and "destruction of morality." As for the Communists, the invasion has deepened the division between the old-time Moscow loyalists and the nationalist reformers, who now represent the commanding majority in the party.

Politburo Took a Stand
The morning after the invasion, Aarne Saarinen, the party chairman, called a meeting of the Finnish Communist Politburo to take a stand. A prominent party source said the secret Politburo meeting had voted 9 to 4 to condemn the Soviet Union and its allies as aggressors. The Politburo statement was upheld later by the party's Central Committee—24 votes to 11. In the opinion of Olavi Laine, a Helsinki radio commentator who regards himself as a reform Communist, the Czechoslovak developments have helped isolate the Stalinists in the Finnish party and may pave the way for their ouster at next spring's party congress. A Stalinist holdout is the secretary general, Ville Pessi. Mr. Laine remarked that the reform course in the Finnish party had already taken shape in 1965 and that its new draft program conspicuously shunned such cherished tenets as "dictatorship of the proletariat." He added that the Prague events had reconfirmed the rift with Moscow. "That is why I say, the worse [Moscow behaves] the better—for reform in our party and in the entire international movement," he explained.

27. päivä (perjantai)

Nousin klo 6. Koulussa iisiä. Pääs. klo 14.30 Vilissä kotiin. Nukuin ja klo 18.15 tuli liro. Veimme Mattilan Martan entiseen taloon kovalevyjä ja sitten meille klo 19 tulivat Tursa ja Sepe. Pelasimme ja 20.45 lähdimme kirkolle. liro hetkistä aik. Mopolla Invaan. Klo 21 lähdin Sepen ja Rursan kanssa Kukkaseen. Pojat joi kolme, mä kaksi [2,20 mk 3,45 € v. 2020] ja kun pojat eo saanu kolmatta [p.o. neljättä], lähdimme pois 22.20. Kotona olin 22.30. Kävin Z 23.05.

28. päivä (lauantai)

Nousin klo 9.35. Kahvit, hain laput [ostostilaukset laatikoista] ja NGS:lta kirje. Klo on nyt 11.48. Klo on nyt 8.10 sunnuntaina. Eilen luin läksyjä. 14.20-14.50 olin Venäläiselle Montariin pyörällä tavaraa viemässä. Sitten laitoin saunan lämpiämään ja siivosin. Klo 18.00-18.20 olin saunassa. Matti oli lähtenyt kotoa taas ulos jo ennen klo 12 ja tuli kotiin 00.30. Illalla äiti ja isä lähti Uudessakylässä käymään ja tulivat kotiin klo 22 jolloin lähdin ulos. Tapasin Hanski Kaikkosen, Jarin ja 'Aunion'. Lähdimme Jarin kanssa heille käymään (Jarilla Koskis-pullo) ja 23.15 tulimme meille. Klo 00.35 Jari lähti. Kävin Z klo 00.40. Harvinaisen tylsä ilta.

29. päivä (sunnuntai)

Muut lähti Helsinkiin klo 7.20 Helenan yliopp. Pileisiin. Mä jäin kotiin tiistaisten ruotsin kokeiden takia. Nousin klo 7.25 puhelimen soittoon, mutta se oli jo katkaistu mun ehtiessä alas. Join kahvit ja söin muutakin, klo on nyt 8.15. Klo on 22.52. Aamulla tein muut läksyt ja klo 13 syötyäni aloin lukea ruotsia alhaalla, luin siellä klo 16 saakka jolloin muut tulivat Hesasta ja ylhäällä olen lukenut tähän mennessä 11 18:sta kappaleesta. Välillä kyllä olin TV:tä katsomassa. Käyn Z klo 23.05.

30. päivä (maanantai)

Klo on nyt 23.06. Nousin klo 6. Kuolussa klo 9.00-10.00 [Veikko Sinisalo](#) oli lausumassa runoja. Pääs. koulusta 14.30. Klo 15.00-15.25 tulin Vilissä ja kotona aloin klo 16.30 lukea ruotsia. Sain 18 yliopp.kirj. Päätökseen klo 22.50 vain pieniä taukoja pitäen. Klo on nyt 00.57 [lokakuussa](#) kun lopetin lukemisen. Käyn Z klo 1.00.

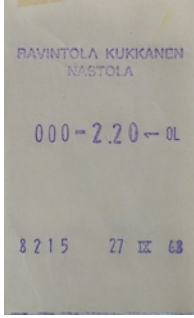
Lokakuu

- [2. lokakuuta](#) – Opiskelijamielenosoitus päättyi verilöylyyn *La Plaza de las Tres Culturasilla Méxicossa*.
- [3. lokakuuta](#) – Kenraali [Juan Velasco Alvaradon Perussa](#) johtama sotilasvallankaappaus poisti presidentti [Fernando Belaúnde Terryn](#) vallasta.
- [6. lokakuuta](#) – [kunnallisvaalit](#) alkoivat Suomessa. Leimallisien piirre oli äänioikeutettujen ja vaaleissa valittujen keski-ikä selvä aleneminen [suurten ikäluokkien](#) saatua äänioikeuden ja vaalikelpoisuuden.
- [7. lokakuuta](#) – Neuvostoliiton pääministeri [Aleksi Kosygin](#) saapui kolmen päivän vierailulle Suomeen. Presidentti Urho Kekkonen ja Kosygin siirtyivät [Hiittisten](#) saaristoon kalastamaan ja neuvottelemaan. Kosyginin vierailu

Lentolehtisiä jakaneita matkailijoita pidätettiin Puolassa ja Unkarissa

Kööpenhamina, 25. 9. (Anders Hansen) Tanskan ulkoministeriö on ryhtynyt nopeisiin toimiin avustukseen neljää tanskalais-opiskelijaa, jotka tiistaina pidätettiin Varsoassa. Nuoret kuuluvat järjestöön nimeltä "Ei koskaan sotaa".
Opiskelijat olivat jatkaneet Varsovan kuduilla lentolehtisiä, joissa tuomailin Puolaa osallistuneen Tašekoslovakian miehitykseen muiden Varsovan liiton maiden kanssa.
Ylioppilaat ovat yhä pidätettyinä ja heitä syytetään Puolalle viha-

mielisen aineiston levittämisestä. Opiskelijat Ole Bach, Klaus Jörgensen, Kent Nikkelsen ja Paul Nexmond ovat lähtäneet 20-29 vuotta.
Tanskan ulkoministeriö kääntyi keskuksikseen Tanskan Puolan suurliiketyönsä puoleen saadakseen selvityksen asiasta.
Yksi Varsova oleskelleen ryhmän jäsenistä, nainen, välttilyt pidätyksestä. Hän on naimisissa erään pidätetyn kanssa. Opiskelija kertoi että varsovalaiset näyttivät ärsyyntyneen lentolehtistä. "Missään taustasta he eivät pitäneet lukemastaan."
Toiset samaan järjestöön kuuluvat opiskelijat jatkavat lentolehtisiä Moskovassa, Budapestissa ja Sofiassa.

"Rauhanturvajoukkoja Vietnamiin" Humphrey tekisi YK:sta maailman poliisivoimat

San Francisco, 26. 9. (Reuter) Varapresidentti Hubert Humphrey sanoi torstaina, että Yhdysvallat ei voi toimia "maailman poliisina" ja ehdotti, että Vietnamiin lähetettäisiin vihollisuusien päätyttyä Yhdistyneiden kansakuntien rauhanturvajoukkoja.

Jugoslavia varautuu sissisodankäyntiin

Belgrad, 27. 9. (Los Angeles Times) — Jugoslavian liittoparlamentti on periaatteessa hyväksynyt uuden valtakunnallisen puolustus-suunnitelman, joka tekee jokaisesta kansalaisesta maan puolustavan sotilaan. Asian koskevan lain yksityiskohtia muovaillaan edelleen.
Laki on ollut jo kahden vuoden ajan valmistelussa, mutta asian-tuntijat ilmeisesti tarkistivat tärkeimpiä kohtia sen jälkeen kun Neuvostoliitto elokuussa miehitti Tšekkoslovakian.
Tarkistettu version mukaan pääpaino asetetaan kansan vastarinnalle, koska Jugoslavia ei kyllin realistisia ymmärtäkkeen, etteivät he pysty milloinkaan pyyhdyttämään hyökkäystä tavantomaisin sodankäyntikeinoin.
Asevoimallisten palvelusajan tullaan pidentämään, ylioppilaat saavat harvemmista tapauksista lykkäystä ja useimmat ylioppilaat vaaditaan palvelemaan kauemmin kuin nykyiset 12 kuukautta. Liittolaillisuus varaa - Itseään kaiken puolustusvoimista koskevan käsityksen jättäen tasavalliolle ja man-

kunnille kuuluvat velvoitukset tarkemmin määrittelemättä Eri-tyisiä puolustusneuvostoja perustetaan vastustamaan jatkuvien varmistamiseksi, jos ota maasta miehityksiin.
Uusi politiikka pyrkii kokonaan elvyttämään sen tehokkaan sissisodankäynnin periaatteen, joka teki saksalaisten miehityksen toinen maailmansodan aikana natsille ylen kalliiksi. Loppuulokseksi olti, ettei mikään voiteluttu pystyisi vakuuttamaan voittoa.
Sijotistaan tämän asian parlamentin uuden istutokauden alkuun Jugoslavian hallitus on uudelleen korostanut päältävi-tyyksiin säilyttää riippumattomuutensa ja omat talousohjelmansa kustannuksista välittämättä.
Lehtipolemiikki jatkuu
Täälläkin lehdissä arvostelee edelleenkin "Tšekkoslovakian miehitystä". Puolalehti Kommunisti torjui äskettäin perusteellisesti Pravidan hyökkäykset Jugoslavian ja sen presidentti vastaan.
Neuvostoliiton hyökkäykseen vaikuttii ratkaisevasti "pelko Jugoslaviassa kehitettyjen teorioiden ja käytännön tarvittava esimerkkiä". Kommunisti sanoi, ja jatkua: "Lisäksi nämä hyökkäykset heijastavat myös syvempää levottomuutta sen tosiasian johdosta, että Jugoslavian kommunistiliitto ja var-

sinkin toveri Tito nauttivat solaliitissa ja riippumattomassa maailmassa suurta arvonnantoa." Jugoslavian lehdissä on ollut erityisen raivoisan Moskovaan Tita vastaan suunnatusta henkiliikkeitä arvostelusta. Artikkelissa puolustettiin presidentti Titon päättävistä tapaa ajaa liittoutumattomuuden asiaa ja väitettiin, ettei liittoutumattomuuden ja puhtaan marxismin välillä ole mitäänlaista ristiriitaa.
Haile Selassien käynti
Titolle Itellään oli äskettäin tilaisuus lähettää liittoutumattomuuspolitiikkaansa hyväksyttävään Etiopian keisaria Haile Selassietta, joka oli kolmen päivän vierailulla Jugoslaviassa. Loppukommunikassa molempien valtiopäälliköiden vakuuttivat jälleen suodattavassa liittoutumattomuutta parhaina tienä rauhaan ja kannattavassa uutta liittoutumattomien maiden huippukoosta.
Jugoslaviassa on yhä voimassa sotilaallinen valmistusla kuukautta sen jälkeen kun joukkoja tulitettiin rajalle miehityksen seurauksena. Rajalla on joukkoja ja sotatarjeluksia toimeenpäännään yhä ja lehdistö pitää joka päivä kansalliset perillä tapahtumista, jotka saattavat uhatta Jugoslavian turvallisuutta.

pohjoinen

on jälleen ilmestynyt

Kirjoittajat: Unto Pusa, Reino Paasilinna, Brita Polttila, Pentti Saarikoski, Eino Siisä, Josef Braun, Timo Kukko, Ahti Suolisto, Gerrit de Veer, Kalevi Lappalainen, Olli Olinnen, Göran Hydin, Ritva Arvola, Kari Lehtola, Ministeri Jussi Linenon haastattelu Pohjois-Suomen kehittämisestä.

Mikä on Pohjoinen?

Pohjoinen ilmestyy viidettä vuosikertaansa. Valikka iä ei olekaan mikään lehden arvon mitta, ei se myöskään välittämättä ole haikkouden merkki. Pohjoinen perustettiin kaikille avoimeksi foorumiksi, tärkeiden mielipiteiden ja informaation areenaksi. Alkain otittain liian perustellen toive toteutunut, vaikka koskaan ei voidakaan luoda niin hyvää kuin halutaan. Kriittisinä pidettävissä piireissä Pohjoinen on saanut merkittävää arvostusta osakseen, enemmän etelässä kuin pohjoisesta. Lehti halusi edelleenkin jatkua avatus linja. Sen näkökulma on valtakunnallinen.

Lehti ilmestyy 8 numeroa vuodessa.

TILAAN POHJOISEN

Nimi _____

Osoite _____

☐ 1/1 vsk. 18:— ☐ 1/2 vsk. 10:— ☐ 1/3 vsk. 25:—

POHJOISEN postilokero 70 Oulu

herätti huomiota läntisen Euroopan lehdistössä; eräät lehdet kirjoittivat Tšekkoslovakian miehitykseen viitaten jopa neuvostojoukkojen mahdollisesta siirrosta Suomeen.

- 11. lokakuuta – Sotilasvallankaappaus [Panamassa](#) eversti [Omar Torrijos Herreran](#) johdolla.
- 11. lokakuuta – NASAn [Apollo 7](#), ensimmäinen miehitetty Apollo-lento, laukaistiin matkaan.
- 12. lokakuuta – [Espanjalle](#) kuulunut [Päiväntasaajan Guinea](#) itsenäistyi.
- 12. lokakuuta – [Kesäolympialaiset](#) alkoivat Mèxicossa.
- 15. lokakuuta – Kiina ilmoitti, että [Kiinan kansantasavallan presidentti Liu Shaoqilta](#) oli riistetty kaikki hänen viralliset tehtävänsä kommunistipuolueessa, mikä merkitsi [Mao Zedongin](#) voittoa Liun ja Maon valtataistelussa. Tämän jälkeen Liu katosi julkisuudesta.
- 19. lokakuuta – Pohjoismaiden pääministerit sopivat kokouksessaan [Oslossa](#) yhteispohjoismaisen talousalueen luomiseen tähtäävän [Nordek](#)-hankkeen aikataulusta.
- 20. lokakuuta – [Aristoteles Onassis](#) ja [Jacqueline Kennedy](#) avioituivat [Skorpióksen](#) saarella.
- 28. lokakuuta – Tšekkoslovakia juhli 50-vuotista itsenäisyyttään. Juhlien aikana puhkesi voimakkaita Neuvostoliiton vastaisia mielenosoituksia.

1. päivä (tiistai)

Klo on 21.00. Nousin klo 6.05. Koulussa ihmeen virkeänä. Ruotsin kokeet tuntu menevän hyvin. Jumppatunnilla keihästä (21 m) ja 'socker'a. Pääs. koulusta klo 15.30. Menin Nikkaselle, kuten sovittu, näyttämään läksyt. Sepe ja Tursa tänään syynissä [*kutsunnoissa*]. Klo 16.10-16.40 Lehtarissa kotiin. Lettuja ja sitten tein läksyjä, katsoin TV:tä ja yritin nukkua, mutta ei väsyttänyt. Huomenna matikan kokeet. Klo on 21.40 2.10. Eilen kävin nukkumaan klo 23.05.

2. päivä (keskiviikko)

Nousin klo 5.45 ja kävin suihkussa, muuten klo 5.30 oli puhelin soitut ja maitopojat siellä kysyi meidän maitotilausta. Koulussa iisiä, mutta kokeet keljut, 8:sta laskusta osasin vain 4 ja nekin voi olla väärin. Klo 14.20 lähdin, kaupungilla tapasin Laineen Jussin. Hain valokuvia Halmeelta ja tulin kotiin 14.40 Kossilassa, kotona kahvit ja lueskelin vähän läksyjäkin ja 20 maissa olin juoksemassa, sitten olin saunassa. Kävin Z 23.05.

3. päivä (torstai)

Klo on 17.00. Nousin klo 6. Koulussa iisiä. Jumppatunnilla kolmiloikkaa 10 m kehnolla kentällä. Klo 14.40 Kossilassa kotiin. Klo on nyt 23.25 perj:na. Eilen illalla kävin-Z -klo 23 maissa.

4. päivä (perjantai)

Isä herätti klo 6.30. Koulussa emme menneet rukouksiin. Mulla jäi muuten lompsa tänään kotiin. Tulin 15 Vilissä. Kotona odotti viim. 11.7. paketti (Isä muuten joutui maksamaan 63 mk paketin lunastamiseksi) ja lisäksi tuli syyskuun 7. päivä lähetetty sormuspaketti. Iiro tuli 17.30 maissa ja oli meillä n. 20 saakka. Tutkimme paketin sisältöä ym. Sitten tein VÄHÄN läksyjä ja käyn Z klo 00.00.

Loistoristeilijä tilattiin Wärtsilältä Norjaan

Suurin Suomessa rakennettu matkustaja-laiva ja samalla kallein Länsi-Eurooppaan tilattu alus rakennetaan Wärtsilän Helsingin telakalla. Kaksi norjalaista varustamoa tilasi yhteisesti laivan amerikkalaisturistien loistoristeilijäksi todennäköisesti Karibian merelle. Tilaushinta on lähes 60 milj. mk. Sopimus laivatoimituksesta allekirjoitettiin maanantaina Helsingissä.

Go-go -tyttöjen tanssi ei enää vie keskittymisrauhaa

Mexico, 1. 10. Ranskalaisia go-go-tyttöjä, jotka esiintyvät Mexican olympiakylän kansainvälisessä kerhossa, on kielletty käyttämästä bikiniä, syynä on, että he saattavat häiritä urheilijoiden harjoittelua.

Kieito annettiin, kun tanssijat, jotka osallistuvat joulukuun show-ohjelmaan, perjantaina alkoivat käyttää bikiniä ja saman tien nousivat yleisösuosikeiksi.

Kerhossa, joka on olympiakiso-osanottajia varten, syntyi suorastaan mielenosoitukselliset suosiomieluudet go-go -tyttöjen esiintyessä. Useat katsojat siirtyivät näyttämölle ja tanssivat tyttöjen kanssa.

Ilo lopput kuitenkin lyhyeen. Sillä ohjelman järjestäjät pyysivät tyttöjä jättämään esiintymislavan ja palata "säädyllisemmin puettuna". Pyyntö, joka katantavassa oli karku, oli johtaa mielenosoitukseen miespuolisten katsojien vastustettua tyttöjen lupaa jatkaa esiintymistä bikiniineen.

Olympiakylän johtaja Francisco Javier Miranda kielsi Meksikon näyttelijöiden liitolle, — joka on tuottanut tytöt ohjelmassaan — lahettamisjärjestelmän tyttöjen esiintymisen bikiniineen.

Bikiniin käyttö saattaa häiritä urheilijoiden keskittymistä ja valmentautumista, todettiin kirjelmassa.

Sunnuntai-iltana go-go -tytöt esiintyvät jälleen yllä mainitussa, poololpita ja korkeavartiset saappaat.

Kenttä ei riitä Klimin ja Lusiksen heitoille

Mexico, Olympiakylä, 1. 10. Neuvostoliiton vahvimmat yleisurheilun miespuoliset kultamitaliehdokkaat Janis Lusis ja Romuald Klim valittivat maanantaina olympiakylän harjoituskenttää liian lyhyeksi.

Lusis sanoi nähneensä eräiden kilpailijoiden heittävän 87 metrin naisten keihästä. Harjoituskenttälä ovat kuitenkin vain 90 metrin heitot mahdollisia. Keihäsvalikoima ei myöskään ole tyydyttävä, hän sanoo.

Myöskään Klim ei pysty heittämään mukariaan täysitehosteilla. Lisäksi hän valitti hukka-aikaa, joka kuluu makustettaessa painonnostoharjoituspaikalle. "Kerron tämän auttaakseni järjestäjiä. Meksikolaisten osittama, ystävällisyys ja auttamisenhalu saavat minulta unohtamaan kaikki pienet pulmat", Klim sanoi.

Rusk vaati selitystä idän uudesta opista

YK, New York, 2. 10. (Reuter) Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Rusk kehotti keskiviikkona Neuvostoliittoa poistamaan joukkonsa Tšekkoslovakiasta ja vaati selitystä neuvostojohdon omaksumasta uudesta interventio- eli itsenäisen maan sisäisiin asioihin puuttumisen opista.

Rusk esiintyi YK:n yleiskokouksessa ensimmäisen kerran kahdeksanvuotisen uransa aikana ja hänen yleiskokouksen yleisökeskusteluun avannut puheensa jätnee myös hänen viimeiseksi YK:ssä.

Yhdysvaltain ulkoministerin alnoa esiintyminen yleiskokouksessa ei sujunut välikäuskeitä, sillä Ruskin puheessa Vietnamin sotaa vastustava äänekäs ryhmä aiheutti niin paljon häiriötä, että Rusk joutui keskeyttämään puheensa.

Yleiskokouksen puheenjohtaja Emilio Arenales Catalanin pyytessä Ruskia jatkamaan, kokouksen osanottajat osoittivat suosiotaan. Samanaikaisesti varjijat poistivat noin kymmenhengen ja ankarasti vastaanpenevan ryhmän kokouksella yleisölehteriltä.

Lupaus Bonnille

Neuvostoliitolle kohdistamisessaan saonissa ulkoministeri Rusk varoitti Moskovaa ilmoittamasta Yhdysvaltain pysyvän uskollista sitoumuksilleen Länsi-Berlinissä ja Länsi-Saksassa Neuvostoliiton uhkan alaisenakin.

"Olen viime aikoina kuullut Neuvostoliiton taholta väitteitä, että sillä on oikeus joihinkin YK:n peruskirjan kohtiin perustuen puuttua voimatoimenpitein asioihin Saksan liittotasavallassa.

"Sen enempää peruskirjan artikla 107 kuin 53, artiklakaan tai nämä kaksi yhdessä, tai jos näikseen tulee, mikään peruskirjan tai kansainvälisen oikeuden osa ei anna Neuvostoliitolle oikeutta puuttua yksipuolisesti voimatoimin asioihin Saksan liittotasavallassa. Mikä tahansa sen kaltainen toimenpide aiheuttaisi välittömästi itsepölytustomia Pohjois-Atlantin liiton sopimuksen nojaten, eikä tämän sopimuksen pätevyyttä voida asettaa kyseenalaiseksi peruskirjan perusteella", Rusk sanoi.

Ulkoministeri Rusk vakuutti 125-jäseniselle yleiskokoukselle, että Yhdysvallat haluaa "kuumeisesti lopettaa väkivalian Vietnamin".

"Meldän on tehtävä kaikkemme kääntääksemme sodan rauhanalyöksi", ulkoministeri Rusk sanoi, ja jatkoi, että Yhdysvalloissa on syvä

halu saavuttaa rauha ja että kansainallinen sopimus on mahdollinen: "Puutuu vain Hanolin halu asettua vakavassan tekemään rauhan Pariisissa. Aloitteassaan he tulevat huomamaan Yhdysvallat vastaanottavaseksi ja halukkaaksi neuvottelemaan hyvissä uskossa."

Vietnam

Puheensaän Tšekkoslovakian kysymyksestä Rusk osoitti lukuisia kysymyksiä Neuvostoliitolle, pyytien neuvostojohtajia selittämään "mitä he tarkoittavat tällä opillaan". Rusk sanoi, ulkoministeri kysyi mm, eivätkö YK:n peruskirjan pykälät merkinneet mitään Neuvostoliiton ja sen liittolaisten suhteissa, Moskovaa toteuttaessa omaa "luokkajälkeläisten lakiaan".

Muuttin Ruskin kysymykset koskettellivat nimenomaan YK:n peruskirjaa, valtioiden suvereniteetin ja "luokkajälkeläisten lakien" soveltamista. Lopuksi Rusk kysyi: "Koska Neuvostoliitto lunastaa jatkuvasti uudistamassa lupauksen poistaa miehitysjoukot Tšekkoslovakiasta."

Nousin 6.15 kouluun. Tulin kotiin 12.30 Vilillä. Siivosin huonetta ym. Tänään muuten sain 3:sen matikan kokeesta. Sain 2 pist. 48:sta mahdollisesta. Klo on 1.04 sunn:na. Tulin 10 min sitten Luostariselta. Illalla olin saunassa klo 19.30 maissa ja sitten söin. Klo 20 lähdin ulos vieden samalla isän kirjeen verojutusta kirkolle. Olin päivällä käynyt 2 kertaa asemalla turhaan postijunan takia, joka ei tullut. Tänään satoi räntää (eilen) koko päivän. Baarissa istuin E-L:n, Arjan ja Kilpisen tytön pöytään ja sitten E-L: pyynnöstä lähdimme ulos n. 20.40. Kävelimme Upon kiskalle [kioskille] saakka, jolloin Hanski ja Tuija tuli NSU:lla ohi ja sitten tuli hakeen meidät kyytiin. Ajelimme Uudessakylässä. Nyt kului E-L:n mulle jättämät Marlborot (Tämän illan jälkeen olen polttanut 14 savuketta sitten elok. 67). Kävimme myös Pajulahdessa ym. ym. ja klo 21.45 menimme Luostariselle, jossa oli Hessu, äitinsä ja tätinsä. Ne meni pian nukkuun. Muuten H P ja Tuija vei meidät L:ltä Haloselle. Katsoimme TV:tä ja joimme kahvia. E-L oli kainalossani, hetkellä 'vaikeat' olot kun T & H alkoi suudella ja se mua aina vaar. Menin ovelle päin ja E-L kamariin, Saoin sitten vain E-L hymyillen H. Nolo tikki toi loppu mulle aina, mutta älä nuolaise ennen kuin tipa. Japanilainen elokuva loppui siis 00.40. Käyn Z klo 1.15

Klo on 23.35. Nousin klo 9.45. Laitoin tuplat ikkunoihin. Tänäään oli $\pm 0^{\circ}\text{C}$ kirpeä syysää. Tuplat laitettuani söin ja sitten yritin tehdä läksyjä. Klo 16 maissa liro kävi hakemassa mankkaa lainaksi äänitystä varten. Klo 16.45-17.45 olivat Jokelat meillä käymässä Rautalammin reissun paluumatkalla, Matti oli jäänyt kotiin Tomin kanssa, mutta mukana oli Hessun poikakaveri Pekka, hyvä veikko, insinööri [*Näytin heille USA:n luokkasormustani, Pekka siihen näytti ylpeänä omaa insinöörisormustaan*]. Illalla klo 19 jälkeen kun äiti ja isä olivat tulleet kunnallisvaaliäänestysksestä olin juoksemassa, sitten suihku ja sitten lirokin toi mankan. Huomenna saksan koe. Käyn Z 00.10

Klo on 16.42. Nousin 6.35. Aamulla pieni pakkanen, koulussa ensin vaikea saksan koe, sitten iisiä. Pääs. 14.30, 15.00-15.25 Tuijan kanssa Vilissä kotiin. Kahvit jne. jne. Klo on 19.05 8.10. Eilen luin läksyjä ja katselin sitten kunnallisvaalien tulospalvelua TV:stä m. klo 24 saakka ja kävin sitten nukkumaan.

Klo 6.30 nousin ja koulussa iisiä, jumpassa ensin suunnistuksen sisätunti ja sitten jalkkista. Pääs. klo 15.30. Klo 15.45-16.10 tulin kotkalaisessa. Söin ja sitten aloin tehdä läksyjä. Klo on 23.04 9.10. Eilen illalla tein läksyt ja kävin

L i m a, Peru, 3. 10. (UPI)
Armeija kaatoi presidentin
Fernando Belaunde Terryn
johtaman Perun hallituksen
varhain torstainaamuna suori-
tetussa vallankaappaukses-
sa.

Maanpakoon: presidentti Fernando Belaunde Terry. Valtaan: kenraali Juan Velasco Alvarado.

Hallitus julkisti olevansa maan hallituksen ja kansainvälisten hallitusten välisen suhteiden osalta ilmeisesti jatkavansa tutustusta niin kauan kunnes se väkivalloin hajotetaan.

Hallituksen edustaja sanoi, että valtakauspuheen oli suorittanut kahdeksan kerralla ja seltemmät evästeit. Hän sanoi, että valtakauspuheen oli sekaantunut vain armeija, ja se suorittettiin armeijan komentojan kenraali Juan Velasco Alvaradon määräyksestä.

Valtakauspuheen alkoi asumyölliä toistaina (Suomen aikaa klo 11.00) panssarivaunujen, panssaritalojen ja joukkojen ympäröidessä presidentinlinnan, Belauden, kengittäminen ja kalpeina suuttimuksista, viulien linnasta jeeppii pois. Hän vieti kaasupajilleen: "Te olette pettureita."

**Ydinhiukkasten koolla
on tuskin alarajaa**

Bonn, 4 10 (Matti Konti).
Lahes kolmen kilometrin pitu-
uella amerikkalaisella jättiläis-
kuidyhtymillä suoritettu kokei-
viittaavat siihen, että aikala-
isella kuituvalmistusmenetelmän
huukkeen olemassa ollut tus-
kin pitää paikkansa. Yli-
amerikkalainen Stanford-yliopi-
stossa on keksinyt menetelmän
Karlsruhen fyysikkokongressi-
sa pitämässään esitelmässä, että
"pienuuella eli todennäköisim-
mä minkäänlaista alarajaa ei
ole" ja että ovi on jo useimmin
tulleet teoreettisen päättelyn pe-
rusteella siihen tulokseen, sen
jälkeen kun atomin ydin todeti-
in olevan jättänyt jälkeensä
kennelmäksi, että atomilijtojen
"alusraja" pitää olla jokin eh-
dottomasti pienin osan, "perus-
suure", jota ei voi enää pienentä-
rajaa, jonka toisella puolella
kvanttimekaniikan tahanaestit

Tämän tapaisia absoluuttisia raja-arvoja ovat esimerkiksi saksalaisten ja ruotsalaisten Schopperin ja Kurlarshusen pidetyssä tiedustilaisuudessa, absoluuttinen nollapiste, miinus 273 Celsiusastetta tai valon nopeus 300 000 km sekunnissa.

Suoravivaissella kiihdyttimellä tehdyissä kokeissa on kuitenkin saatu vahvia, että tällaista absoluuttista nollapistettä ei olekaan olemassa. Kysymyksessä ovat rakenteet, jotka ovat kooltaan noin miljoonasosia ja niin pieniä, että tolstaiteksi ei tueta. Ne ovat kuitenkin kooltaan mittamiseksi. Mikään ei kuitenkaan viittaa siihen, että nämä pisteennolliset osat muodostaisivat avaruuden ja aikan perustan. Niiden päällä koostuvan vuoroستان vieläkin pienemmistä osista.

Mexico, 5. 10.

Kansainvälinen Olympiakomitea on vakuuttunut Mexican kisojen onnistumisesta täysin asianmukaisessa järjestyksessä.

Tätä mieltä KOK:n paikalla oleva Suomen edustaja Erik von Frenckell oli heti Mexicoon saapumisensa jälkeen kohdattuaan KOK:n puheenjohtajan Avery Brundagen ja KOK:n jäsenet.

Paikalle saapuneen KOK:n puheenjohtajan ja valtuustokomitean puheenjohtajan valmistaessa kokouksessa KOK:n puheenjohtaja oli lyhyessä puheessa vunnut Mexican tilannetta ja toivoi, että Meksikon hallitus onnistuu täydetyä vakuudet kisoja

"Joka tapauksessa olympivat matkalla täysin väärään:aan. Kustannukset, joita järjestelyihin uhrautaan, suunta-

yhä enemmän ulkonaisiin puitteisiin kuin käytännöllisiin asioihin. Epiolaistenkin puitteitten korostamiseen käytetään liikaa rahaa. Rooma, Tokio ja nyt Mexico ovat hyviä esimerkkejä tästä", totesi Brundage.

Toisen maailmansodan jälkeen edelleen organisatorisesti oikein ja pienin kustannuksin järjestettyinä

Olympiakisoijen kustannuskysymys on noussut ennen kaikkea esiin nyt Mexicossa. Yliopillasmie-

Bukarest, 6. 10. (AFP) "Valtio ei voi olla todella itsenäinen, jos se sekaantuu toisen valtion riippumattomuuteen", sanoi Romanian valtionpäämies Nicolae Ceausescu joukkokokouksessa sunnuntaina.

Kokouksessa, jossa oli lähes 100.000 henkeä, Ceausescu kuoli toivovansa, että sosialistimaiden nykyiset erimielisyydet ovat ohimeneviä. Kaikkia keinoja olisi käytettävä niiden pikaiseen päättämiseen, hän jatkoi.

Ceausescu käytti Marxin ja Leninin sanoja: "Kansa ei ole vapaa, jos se itse painos-

taa jotakin toista kansaa.”
Joukon osoittaessa suosio-
taan hän jatkoi: ”Kaikkien
maiden, eurooppalaisten ja
muiden, tulee käsittää, et-
vain kunnioittamalla omi-
valtiotaan he voivat saada
muut maat kun oittamaan
itsenäisyytään. Väkivallan
käyttö erimielisyyksien sel-
vittämiseksi on kiellettävä.”

nukkumaan 23.25. Sain illalla tietää, että Kosygin oli tullut Suomeen
yllätysvierailulle, joka sai aikaan kohua ulkomaisissakin lehdistöissä.

9. päivä (keskiviikko)

Nousin klo 6.25.
Koulussa 2 t:n engl. kokeet ja pääs. kotiin 13.30. Menin Lehtarilla kirkolle ja kävin sitten parturissa (mk 3.90) ja tulin kotiin n. klo 14.40. Tein läksyjä koko illan. Klo 20.30 maissa olin saunassa. Käyn Z klo 23.10.

10. päivä (torstai)

klo on 19.50. Nousin klo 6.25. Klo 7.30 isä lähti Lahteen käymään ja vei minut samalla Lahteen. Koulussa iisiä, pääs. klo 14.30. Tulin klo 15 Vilissä kotiin. Klo 16.00-18.15 nukuin. Sitten olin kahvilla. Klo on 00.35 12.10. Edell. illalla kävin nukkuun 1.30 ja klo 1.30 heräsin siihen, että päivällä Nöpöltä karkuun päässyt hiiri alkoi rapistella. Jahtasin sitä, mutta se livahti huoneestani. Jossain välissä se oli tullut tak. koska klo 2 heräsin uudestaan ja sain sen nyt käsiini ja vein sen alas Nöpölle.

11. päivä (perjantai)

Äiti herätti klo 6.50 ja klo 7.35 isän mukana pääsin taas Lahteen. Koulussa iisiä, pyysin "Unskilta" [67-68 vuosikertomuksen](#) koulun jälkeen. Sain muuten ruotsin kokeista hyvän 8+. Pääs. koulusta 14.30. Ostin autolipun (49 mk) ja kävin ostamassa Westerlundilta 2 tyhjää kelaa ja tulin Vilissä kotiin. Tein läksyjä ja myös juttua [ÄXY](#):yn, joka pitäis vielä kirjoittaa puhtaaksi. Klo on nyt 1.35 kun Z

12. päivä (lauantai)

Klo on nyt 19.20 sunnuntaina, nousin klo 6.30 lauantaina. Koulussa annoin Komulan Marketalalle [VII B] Äxyyn tulevan juttuni. Tulin kotiin klo 12.30 Vilillä. Klo 14.00-15.30 nukuin ja sitten olin kahvilla

Vasemmisto menetti asemiaan selvästi Smp saavutti nyt suurimman vaalivoiton

Kokoomus sai Kepu menetti

Sosialistit puolestaan saivat voiton maanantai-iltaisen vaalikokouksen, kun he voittivat enemmistön kokouksessa, jossa heidän johtajansa, Matti Lehtinen, puolesti voitti vasemmiston puolesta. Vasemmiston johtaja, Matti Lehtinen, puolesti voitti vasemmiston puolesta.

VALTUUSTOPUOLUEKOKOON VOITOT JA TAPPIOIT	
Tilanne kun tulokset oli laskettu 140 kunnasta	
SE-SOSIALISTIT-PUOLUE	+163
Kokoomus	
Liberalit	
Ruotsalaiset	
Maaseutupuolue	
Muut ryhmät	
SOSIALISTIT-PUOLUE	-181
Sos.dem.-puolue	
Skp/Skdt	
Tpsl	

PAIKKAJAKO HELSINGISSÄ	
Sosialistit	33
Sos.dem.-puolue	22
Skp/Skdt	10
Tpsl	1
Ennenkäsittely	44
Kokoomus	22
Ruotsalaiset	7
Liberalit	10
Vernamo (Smp)	4
Kokoomuspuolue	1
Kristilliset	1
Itsenäisyyspuolue	1
Itsenäiset (Vanha)	1
Paikeko-yhteensä	77

Ei-sosialistien enemmistöasema on vahvistumassa Helsingissä

Sosialistit puolestaan saivat voiton maanantai-iltaisen vaalikokouksen, kun he voittivat enemmistön kokouksessa, jossa heidän johtajansa, Matti Lehtinen, puolesti voitti vasemmiston puolesta.

Sports of The Times

By ARTHUR DALEY

At the Olympic Village
MEXICO CITY, Oct. 7.—The bus was filled with athletes as it made ready to take off from the enclave of the Olympic Village. Through the open windows came the haunting beat of drums and the plaintive wail of musical instruments, unfamiliar but giving rhythmic pleasure to the ear. Feet had to respond and so there was dancing in the aisles.

Gleaming smiles of the Africans aboard the bus shone as brightly as the Mexican sunlight and happy hearts responded with song. This was only a fragment of the many joyous scenes that seem to give a new significance to both the idea of an Olympic Village and to the Olympic movement that sponsored such a scheme for fostering amity among nations, athletic division. The United Nations should do even a fraction as well.

Scores of athletes frolicked in the swimming pool in the center of the recreational area that gives this Olympic Village something of a country club look. Hundreds more were sun bathing, including a few damsels in rather discreet bikinis. Thousands of local citizens streamed through on rubbernecking tours, gawking in wonderment at the kaleidoscope display that flashed constantly before their eyes. Muscular young men paraded past in varicolored pullovers, the identity of each country lettered on the back.

No Interpreters

Some needed translation because countries do not necessarily follow an American—or even a Mexican—geography book or spelling. Some were as we were taught in school—Korea, Thailand, Israel, Ethiopia, Afghanistan, Uganda and so many others. But Suisse is Switzerland, Norge is Norway, R.A.T. is Egypt, Suomi is Finland, Türkiye is Turkey, Polska is Poland, CCCP is the Soviet Union and CSSR is Czechoslovakia. The Czechs by the way lacked right through the Russian and never saw them.

Kosygin ja Kekkonen yhdessä kalaretkellä

Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin saapui maanantaina Suomen tasavallan presidentin Urho Kekkonen kutsusta epäviralliselle vierailulle, ilmoitti venehävittäjällä.

Lehtien mukaan epävireiden presidentti ja pääministeri lähtivät lauantai-iltana Helsingistä kahvipöydästä lähtien. Kosygin lähtee palomatkalle kotimaahan tiistai-iltana. Tapaaminen kosygin vierailun aikana on ollut tavanomainen poliittinen kysymys.

Alkuvuonna Tarmo oli pääministeri Aleksei Kosygin ja presidentti Urho Kekkonen tapaamispaikka Helsingin vesillä.

The New York Times.

Finn Exports Take Lead Over Imports

Special to The New York Times

HELSINKI—Finnish exports exceeded Finnish imports last summer for the first time in a decade and the trade statistics that have been disclosed on this success are causing Finnish economists to glow.

Total value of Finland's trade for the first seven months of 1968 reached 7,500 million Finnish marks (\$1,785-million at 4.20 to the dollar), leaving the deficit for that period at only \$10-million.

Economists are predicting a positive trade balance by the end of the year. Last year's deficit ran at almost \$130-million. Most of the increase is attributed to industrial exports, especially of Finland's traditional wood products.

The outflow of industry products went up 38 per cent so far this year.

However, in Helsinki one hears that measures undertaken by Social Democratic and Communist Government leaders to curb inflation have also aided the trend toward stabilization.

According to Government statistics, Finns are spending less of their income on food, liquor, tobacco and clothing.

But the first-time visitor sees only signs of prosperity, from the handsome new olive-green terminal rising at Helsinki's airport to the stunning new white tile city theatre designed by Timo Penttilä and set on a rise overlooking a bay in the capital's Kallio section.

When they put up public buildings here they design them to last for centuries.

Fearless Finns are driving at high speed down their new four-lane highways in a bewildering variety of Western, East European and Japanese cars, undaunted by anything in their paths.

There was a car for every eighth citizen of Finland's 4.7 million population three years ago, but the number has risen sharply since.

Next year the country will get its first automobile plant, to construct Swedish Saabs on license at Usikaupunki.

Finnish Appalachia
"We have our Appalachia, too," said a Helsinki journalist. "It is in our poor northeastern regions of Lapland and Karelia."

In the view of foreign experts here, Finland's major economic shortcoming is inadequate marketing and public relations.

"They make a product of the highest quality and think that is enough to sell it," said a European diplomat. An American economist rejoined: "It is characteristic that the Finns invented the sauna bath while the Swedes are selling saunas in the United States."

Another difficulty is the Helsinki Government's strict neutrality policy, which often burdens its foreign trade negotiations.

Thus, Finland temporarily gave up a plan to buy a British nuclear power plant after the neighboring Soviet Union insisted that one of its atomic stations would be preferable, though more expensive. Now, there is talk of buying two power plants—one British and one Russian.

Stores are filled with an inviting display of domestic and foreign goods.

In the evenings, Finns twist their television dials to one of two different channels. Plans are afoot to start color broadcasts.

There is also a project to blast a subway line through sprawling Helsinki's granite bedrock.

In a country that was bitterly poor only a few decades ago the annual gross national product now exceeds \$1,750 per capita—above that of the Netherlands and Austria. There is even a handful of Finnish millionaires.

Yet unemployment has risen 10,000 to about 43,000 in the last 13 months, and this is enough to cause worry to political party leaders and economists.

Pääministeri Kosygin ja presidentti Kekkonen. Pääministeri Kosygin ja presidentti Kekkonen. Pääministeri Kosygin ja presidentti Kekkonen.

Pääministeri Koivisto Tapaamisessa kysymys kalojen narraamisesta

Ministeri Koivisto ja pääministeri Kosygin. Ministeri Koivisto ja pääministeri Kosygin. Ministeri Koivisto ja pääministeri Kosygin.

Kosygin and Kekkonen Fish and Hold Talks

HELSINKI, Finland, Oct. 8 (UPI)—Premier Aleksei N. Kosygin is on an "unofficial" visit to Finland that has included talks with President Urho Kekkonen aboard a Finnish icebreaker at sea, the Finnish Foreign Ministry disclosed today.

The Soviet leader's visit had been kept secret. The official announcement said he came here yesterday aboard a Soviet submarine chaser at the invitation of Mr. Kekkonen.

The Premier then boarded the ship with Mr. Kekkonen for a visit to a group of islands west of Hanko and for some fishing.

The statement gave no details of the talks but said a joint communiqué would be issued tomorrow before Mr. Kosygin's return to Moscow.

The captain of the icebreaker, the Tarmo, said in a radio-telephone interview that there were eight Russians and eight Finns aboard. He said they appeared to be in a jolly mood.

ja klo 19.00 alkoi TV:stä 1968 Meksikon olympialaisten selostus [avajaiset]. Katsoin sitä ja 19.15-19.30 olin saunassa (Matti oli lähtenyt klo 14 ja tuli kotiin aamulla klo 7.30, viime sunnuntaina klo 4.30). Klo 21 lähdin ulos E-L:aa kuitenkin tapaamatta. Tapasin Arjan ja Riitan ja lähdin sitten Arjan kanssa Eurenille missä oli Iiro & Paula, Veksi, Jokke ym. Klo 22.10 lähdimme sieltä ja klo 23 tulimme pyynnöstäni Iiron kanssa meille ja joimme ensin teetä ja sitten kuuntelimme ylhäällä mankkua ja klo 1.40 Iiro lähti, eilen satoi, illalla tänään noin +8 °C lämmintä.

13. päivä (sunnuntai)

Nousin klo 9.30, join kahvit ja klo 11.00 maissa äiti ja isä lähtivät Hollolaan ja Harri [Hildén?] tuli sitten hakeen Mattia ja Masa tuli muuten kotiin klo 17. Klo 17.00-17.30 oli juoksemassa Upolle saakka ja sitten suihkussa. Klo on nyt 19.35. Klo on 16.47 15.10. Sunnuntaina kävin muuten klo 2 katsomassa TV:stä olympialaisten 10 km (Temu, Kenia) ym. kilpauja.

14. päivä (maanantai)

Nousin klo 6.30. Koulussa iisiä, pääs. klo 14.30. Tuijan kanssa Vilissä, kotona oli NGM ja tiedoksianto, hain sitten 2 ristiksidettä, joissa NGM-lehtiä ja Kennedy-kirja. Tein läksyjä ym. ja katsoin taas kisoja 1.00.een saakka.

15. päivä (tiistai)

Nousin 6.20. Koulussa muuten tällä viikolla tarkastaja. Mat. tunti siirrettiin ruokkiksen jälkeen. Pääs. 15.30. Kotkalaisessa kotiin ja sitten kahvit. Klo on 15.40 16.10. Eilen luin tän päiväisiin vaikeisiin ruotsin kokeisiin ja sain kuulla, että [Al Oerter](#) oli voittanut olympiakullan kiekossa IV kerran. Käyn Z klo 1.00.

16. päivä (keskiviikko)

Nousin 6.35. Ensimmäinen suomea, sitten ruotsin koe. Pääs. klo 13.30. Klo 14.00-14.30 tuli Lehtarissa. Kahvit ja jne. Tein läksyjä. Klo 18.15 äiti ja isä lähtivät Nurmelle. Klo 21.30-21.50 olin saunassa. Klo on 20.30. Kävin nukkuun 00.30 [Kinnusen](#) heitettyä hopealle keihäänheitossa uudella Suomen ennätyksellä.

SIIS TULOS ON TODELLAKIN 8,90

Evansin ja Kirszensteinin ME:t Beamonin mykistävän hypyn varjossa

Mexico, 19. 10.

Kolme maailmanennätystä jauhoi tulomylly yleisurheilun kuudentena kilpailupäivänä, perjantaina. USA:n Lee Evans pyyhkäisi joukkueovereidin erottamisen vierittämät kyneleet silmistään ja sen jälkeen Stadio Olympicon ratakerroksen uudessa ME-ajassa 43,8. Puolan Irene Kirszenstein lohkaisti naisten puolta lyhyemmällä mat-

kalla omasta ME:stään 0,2 sekuntia ja pääsi kultakerhoon ajalla 22,5.

Molemmat olivat loistavia tuloksia, mutta ne jäivät perjantaina varjoon.

Hämmästyttävä pituushyppytulos 890 22-vuotiaan USA:n pituushyppääjän Bob Beamonin tekemänä himmensi kaikki muut tapahtumat.

Reita myös naisten 80 m:n aitojen loppukilpailussa, jossa Maureen Caird otti kultaa maailmanennätyksellä 10,3 suuvalla ajalla erinomaisen laidon jälkeen ja Pamela Kilborn hopeaa.

Romanian Lea Manolin voitti naisten kiekon kulta- ja hopeamitalit, olympiakisaennätyksellä 56,28. Romaniainen Tokion kisojen pronssimitalistin kannoilla Lansi-Sakan Liesel Westermann ja Unkarin Jolán Koszták Kriber veivät seuraavat sijat kilpailussa, jota haisteli kaatoste.

Mieheen 1500 metrin alkuurissa suositit USA:n Jim Ryun ja Kenan Kipchoge Kenia selvisivät helposti välierin. Ryun lenkotteli maaliin oikapaan yllä laukoen vilkkuillen ajassa 3:43,7. Hansen joukkueensa ei ollut merkittävästi pitkästä narastelusta. Keino juoksi kuin ei olisi osallistunut 10 000 ja 5 000 metrin karante- ja loppukilpailuihin ja voitti erans ajalla 3:47,9.

Molempien apt olivat kuitenkin kaukana olympiakisaennätyksestä 3:35,6, jonka on juosut Australian Herb Elliot Rooman kisoissa. Varas kesäyksi jai pohjoismaalaisten mallerien eitys 1500 metrin alkurissa. Annotaan Neijan Arne Kvalheim selviytyi jatkokon pidettyyn kovimmaksi muidontuoneesta 4. erussa Kanadan Norman Treisen takanaan kahdella kymmenyksellä.

Arne Kvalheimia ei tuntunut valvaavan vauhdin kiristymisen loppuaorolla. Norjalainen pyysi vaivattomasti mukana ja piti laulun jatkoon paasystaan. Suomen Pekka Vanki ei onnistunut milään mahdollisuuteen. Jo kuudetta eron loppua vastaavasti suomalaisen oli kypetty.

Kansainväliset uutistolmistot toistivat moneen kertaan Bob Beamonin tulosta itsekin sitä hämmästellessä ja epäillen, etteivät vastaanottajat sitä usko. Näin vakuutteli STT:n teleprintti Beamonin hypyn jälkeen.

Se vastaa 100 metriä keihäässä

Mexico, 19. 10. (STT—Olympia) Musta amerikkalainen ihnehypääjä Bob Beamon, joka loikkasi Mexican pituushypyssä mitat uskonmatronan tuloksen 890, antoi jo Yhdysvaltain olympiakarsinnoissa South Lake Tahoeessa ensimmäisen perjantain paukulle. Hän ponnkasi siellä nimitään 840 eli viisi senttiä yli voimassa olevan maailmanennätyksen, joka on hänen maanmiehensä Ralph Bostonin ja neuvostoliittolaisen Igor

17. päivä (torstai)

Nousin klo 6.30. Koulussa iisiä. Jumppaa sisällä eka kertaa (lentopalloa). Klo 14.40 Kossilassa räntäsateessa kotiin. Klo 16-18.40 nukuin, sitten äiti, isä ja Anne lähtivät Savutiellä käymään. Join kahvit. ym. Katsoin TV:tä ja kävin nukkumaan 00.30.

18. päivä (perjantai)

Nousin 6.20. Koulussa iisiä, pääs. klo 13.30 opettajain kokouksen vuoksi. Tulin klo 14.10 Vilissä. Kotona luin ruotsia ym. Klo 18.30-19.30 liro oli täällä. Klo 20.30 lähdin ulos. Tulin kotiin klo 21.30. Olympialaisia katsomasta tuloin klo 24, siihen mennessä [Bob Beamon](#) oli hypännyt pituutta **890** cm ja aamulla sain kuulla, että [Kaarlo Kangasniemi](#) oli voittanut kultaa painonnostossa.

19. päivä (lauantai)

Nousin klo 9.25. ... kirje Penniltä, torstaiaamuna lähetin muuten kortin Hazlewood'ille. Klo 12.20 Lehtarissa lähdin isän asioille tilitoimistossa käymään. Tulin kotiin 13.25 Kossilassa. Klo on 11.50 sunnuntaina. Eilen klo 15.30 aloin lämmittää saunaa, katsoin TV:tä. Klo 17.15-17.50 oli juoksemassa Upolle ja

Korkean tason kalamiehet vertailivat saaliitaan jäänmurtaja Tarmon kannella: kalastusretelle Kosygin-Kekkonen päätyi keskiviikon osalla presidentti Kekkonen voittoon 7-2.

Kekkonen, on TV, Assures Finns About His Talks With Kosygin

By DAVID BINDER
Special to The New York Times

HELSINKI, Finland, Oct. 10 — President Urho Kekkonen went on radio and television tonight to reassure the Finnish people about his meeting with Soviet Premier Aleksei N. Kosygin.

He said their three-day fishing trip, which ended yesterday, convinced him there had been no change in Finnish-Soviet relations or in Finland's policy of neutrality.

Dr. Kekkonen, speaking in a relaxed voice though shifting frequently in his chair, dismissed foreign newspaper speculation about Soviet military pressure on Finland by saying:

"There is no ground for this judgement."

His appearance was in the form of an interview by two radio-television editors.

The president appeared to be trying to dispel restiveness here resulting from the fact that he had not announced the meeting with Premier Kosygin in advance.

He explained that there was no advance announcement of the visit because he had not wanted to stir "a huge fuss" on the eve of the local elections

of Sunday and Monday. The visit began Monday but was not made public till Tuesday.

The main cause for Finnish restiveness, aside from the secrecy of the meeting, which Uusi Suomi, a leading Helsinki daily, described as a "bitter pill," was its timing—only seven weeks after the Soviet invasion of Czechoslovakia.

President Kekkonen said Czechoslovakia had come up during his talks, but that he had played the role of questioner. He emphasized that "it appeared the Soviet leaders were unanimous about their Czechoslovak policy."

Dr. Kekkonen said he had invited Premier Kosygin here last June while traveling with him to Lake Baikal in Siberia.

He told his interviewers that Mr. Kosygin had informed him "at the end of the summer that because of international developments he and other Soviet leaders could not come on vacation during the summer."

The Soviet Embassy advised him on Oct. 2 that Premier Kosygin would be able to come Monday Mr. Kekkonen said, and he agreed.

The President said he had invited Mr. Kosygin to go fishing with him around the Turku Island archipelago. A storm blew up as the President's coast guard vessel, the Saar-

to, approached the Soviet leader's Riga-class subchaser.

The vessels turned into the harbor of Hangö and the two men met aboard a Finnish ice-breaker, the Tarmo, and then set out to fish.

He said Finland's foreign policy remained unaltered, thus indirectly supporting the condemnation of the Soviet invasion made Monday by his Foreign Minister, Ahti Karjalainen, before the United Nations General Assembly.

Asked whether Dr. Karjalainen had cleared his speech with Moscow, Mr. Kekkonen said, "Hardly. It was known only to the Finnish Government."

He added that Premier Kosygin had not been aware of the speech and that they had not discussed it.

The interviewers then pressed him on the subject of West Germany, which diplomats and journalists here believed to have been a central theme of the talks.

The president said that at the time of the meeting he had not known of the Monday commentary of the Soviet Government newspaper, Izvestia, accusing West Germany of stretching out tentacles toward Finland.

He said that both he and Mr. Kosygin had discussed the German issue in past years and knew each other's attitude well. He concluded there was "no reason to discuss it this time."

However, West Germany appeared to have been very much on the Soviet leader's mind, and a Finnish government source said there were grounds to consider the Soviet "suspicions" of Bonn to be "genuine and predominant" regardless of their objective merits.

It was noted here that the two leaders also talked about the 1948 Finnish-Soviet friendship and mutual assistance treaty, which was drafted with Germany in mind. It provides for defense consultations in case of attack or the threat of it on the Soviet Union through Finland.

The discussion of the treaty gave rise to speculation in Scandinavian capitals that Premier Kosygin might have come to demand bases or stationing of Soviet observers on Finnish territory. An official source said this was "absolutely not the case."

West Germany is Finland's fourth largest trade partner, after Britain, the Soviet Union and Sweden. The Soviet Union apparently was irritated by the visit of Bonn's Economic Minister, Karl Schiller, to the Helsinki Trade Fair last month.

Lahti

Kok 12947, Lkp 2536, Sdp 11412, Skdl 7762, Smp 1919, Kepu 665, Tpsl 590, Kristill. liitto 590, muut 117 ääntä.

Valituksi tulivat:
Kok: Erkki Huurtamo, Sirkka Lankinen, Erkki Kuusela, Jussi Tanskanen, Esko Puusola, Oiva Linnavirta, Erkki Holtari, Sulo K. Elomaa, Juhana Kurki-Suoni, Väinö Saario, Reino Günther, Aarto Vuorikko, Ulla Puolanne, Olli Taitto, Voitto Talonen, Ilkka Viilppö, Mame Salonen.

Lkp: Eila Heisto, Helge Halsti, Heikki Hollo.

Sdp: Ensio Partanen, Salme Myyräläinen, Tenho Liikkanen, Hans-Olof Wallenius, Martti Veirto, Harri Havia, Urho Kainlahti, Olli Viikari, Pentti E. Rantanen, Vilho Kumpulainen, Matti Luttinen, Antti Niikkulainen, Almo Pönnö, Eevi Haukijärvi, Esko Viljanen.

Skdl: Osmo Kock, Helge Kaalikoski, Kyösti Junkkari, Viljo Rautaportas, Toivo Lang, Arvo Haaparaanta, Eila Siirnelä, Kaarlo Humalisto, Kyllikki Eerola, Tauno Takala.

Smp: Eero Tuomela, Mikko Vainio.

Kosygin Ends 3-Day Trip to Finland

Associated Press

President Urho Kekkonen, in foreground, precedes Soviet Premier Aleksei N. Kosygin off a ship in Hangö, Finland.

HELSINKI, Finland, Oct. 9 (Reuters) — Premier Aleksei N. Kosygin returned to Moscow by air tonight after a three-day unofficial visit in Finland.

The Soviet leader spent most of his stay aboard a Finnish vessel in the Gulf of Finland. He fished with his host, President Urho Kekkonen, and had political talks with him.

A communiqué issued today said the two leaders had discussed in a friendly manner problems of international politics and questions connected with the development of Soviet-Finnish relations. These relations, it added, are good.

The two leaders caught 18 pike between them yesterday. During this morning's fishing session, President Kekkonen outfished Mr. Kosygin, seven pike to two.

The Finnish President invited the Soviet Premier to

Finland for a two-week fishing trip next summer, but Mr. Kosygin suggested that they meet in the Caucasus before then. Dr. Kekkonen visited Siberia last summer and was accompanied there part of the way by Premier Kosygin.

Diplomatic sources at the United Nations said they understood that the question of an informal Kosygin visit to Finland had been suggested from Moscow last month but that announcement of it had been held up until Tuesday to avoid causing any confusion to voters in the Finnish local elections of Sunday and Monday.

Premier Kosygin, it was said, wanted to explain personally to the Finnish President that the main line of Soviet policy toward Finland remained unchanged in the aftermath of the Soviet-led invasion of Czechoslovakia.

Apollo-kolmikko pääsi vaikeuksitta kiertoradalle

Cape Kennedy, 11. 10. (Reuter) Yhdysvallat laukaisi perjantaina avaruuteen miehitetyn Apollo-7-avaruusaluksen, joka asetti runsaat kymmenen minuuttia lähden jälkeen maata kiertävälle radalle. Alus kiertää maapallon kaikkiaan 163 kertaa mukanaan kolme avaruuslentäjää. Kokeen onnistumisen tietään suurta askelta kohti Yhdysvaltain ensimmäistä miehitettyä kuulentoa.

sitten kävin saunassa, 19.45 äiti ja isä lähtivät Kaikkoselle (tulivat kotiin klo 23). Klo 22 tulivat Tipi ja yks' Mati (hujoppi) kaveri. Klo 1.30 he lähtivät. Pelasin TWIXT'ä Tipin kanssa voittaen kaikki.

20. päivä (sunnuntai)

Nousin klo 11.00. Söimme, sitten [muut] lähtivät Mommilaan käymään. En tehnyt läksyjä, sillä mulla oli kelju päivä eilen. Mikään ei maistanut. Luin sitten kuitenkin jotain fyssan kokeita varten, käyden nukkumaan klo 1.50.

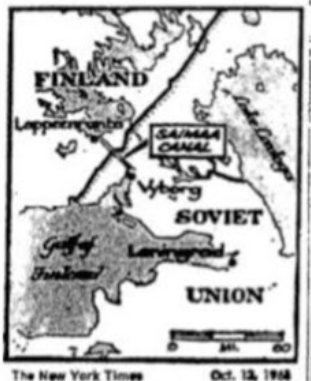

Saturnus 1 B-raketti lähti kello 17.03 Suomen aikaan pilkka tulvana perässään viiden Apollo-aluksen kiertoradalle.

FINLAND PLEASED BY SOVIET CANAL

Saimaa Waterway Offers Outlet to the Sea

Special to The New York Times
LAPPEENRANTA, Finland — For the second time in little more than a century, the Saimaa Canal has been opened, connecting 27,000 square miles of inland waters with the oceans of the world.
For Finnish political leaders, the 26-mile waterway is a promising example of a new kind of practical coexistence with the neighboring Soviet Union.
The canal, running from Saimaa Lake to the Gulf of Finland, crosses 14 miles of Soviet territory seized from Finland by the Russians after bitter

The New York Times Oct. 12, 1948

battles in the winter war of 1939-40.

Under an agreement signed in 1963 the Soviet Government leased to Finland a strip of 3,100 acres along the Soviet section of the canal. The annual rent is about \$200,000.

It is believed in Helsinki to be the first territorial concession granted by the Russians to a foreign power in Europe since the war. Finns consider it a notable mark of the Moscow leadership's growing sense of strategic security along the northwestern reaches of the Soviet frontiers.

The concession represents a reversal of prewar Soviet strategic thinking. In 1939 Stalin demanded that Finland hand over a piece of this very region of Karelia to protect the approaches to Leningrad. When the Finns refused, he ordered the Red Army to attack.

What the Finns leased in 1963 was their old canal, completed in 1856 and used thereafter primarily to float huge amounts of timber down to sawmills at the ports of Kotka and Hamina.

Plan Conceived in 1499

The original Saimaa Canal was conceived in 1499 by Erik Tuurenpoika Bjekke, master of the castle of what is now the Soviet city Vyborg. But cutting a channel from there through the granite bedrock to Saimaa Lake proved too arduous for medieval workmen.

A later attempt undertaken a century later during the rule of Charles IX, King of Sweden-Finland, also failed.

Not until the Czarist era in the 19th century did the Finns muster the means to make the channel. Its cost was estimated to be larger than the annual state budget.

Kärki ennen kisoja

10. 10. mennessä:

- 100 m
- 9.9 Jim Hines USA
- 9.9 Charlie Greene USA
- 10.0 Roger Bambuck Ranska
- 10.0 Mel Pender USA
- 10.0 Lennox Miller Jamaika
- 10.0 Enrique Figueroa Kuba
- 10.0 Vladislav Sapeja NL
- 10.1 Dusan Svaby T-slovakia
- 10.1 Heinz Erbstorfer I-Saksa
- 10.1 Hartmut Scholtje I-Saksa
- 10.1 Evgenij Sjajev NL
- 10.1 Nikolai Ivanov NL

- 200 m
- 19.7 John Carlos USA
- 19.9 Tommie Smith USA
- 20.0 Larrie Questad USA
- 20.1 Mike Fray Jamaika
- 20.3 Peter Norman Australia
- 20.4 Roger Bambuck Ranska
- 20.5 Greg Lewis Australia
- 20.5 Nikolai Ivanov NL
- 20.5 Vladislav Sapeja NL
- 20.6 Lennox Miller Jamaika
- 20.6 Martin Jellinghaus L-Saksa
- 20.6 Edwin Roberts Trinidad

- 400 m
- 44.1 Lee Evans USA
- 44.1 Larry James USA
- 44.6 Ron Freeman USA
- 45.6 Michael Zerbes I-Saksa
- 45.7 Jean-Claude Nallet Ranska
- 45.8 Jan Werner Puola
- 45.9 Colin Campbell I-Britannia
- 45.9 Wolfgang Müller I-Saksa
- 45.9 Jan Balachowski Puola
- 45.9 Nyamau Kenia

- 800 m
- 145.5 Wade Bull USA
- 145.7 Wilson Kipkurgat Kenia
- 145.9 Wilson Chuma Kenia
- 146.1 Walter Adams L-Saksa
- 146.1 Dieter Fromm I-Saksa
- 146.4 Ron Kutchinski USA
- 146.5 Chris Carter I-Britannia
- 146.5 Dyce Jamaika
- 146.5 Peter Farrell USA
- 146.6 Henryk Szordykowski Puola
- 146.6 Noel Carroll Irlanti

- 1500 m
- 338.5 Bodo Tummeler L-Saksa
- 337.1 Andre De Hertoghe Belgia
- 337.5 Walter Adams L-Saksa
- 337.9 Jean Wadoux Ranska
- 338.5 Arne Kvalheim Norja
- 338.7 Anders Garderud Ruotsi
- 338.8 Arnd Kruger L-Saksa
- 339.0 Francesco Arena Italia
- 339.4 Tom Von Ruden USA
- 339.4 Simon Belgia

- 5000 m
- 1327.8 Ron Clarke Australia
- 1329.2 Lajos Mecser Unkari
- 1329.6 Jean Wadoux Ranska
- 1330.8 Mohamed Gamoudi Tunisia
- 1331.0 Ahmed Zammel Tunisia
- 1331.0 Keisuke Sawaki Japani
- 1334.6 Viktor Kudinski NL
- 1335.2 Harald Norpoth L-Saksa
- 1335.8 Kipchoge Keino Kenia
- 1337.0 Werner Gierke L-Saksa

- 10 000 m
- 2749.4 Ron Clarke Australia
- 2804.4 Jürgen Haase L-Saksa
- 2806.4 Kipchoge Keino Kenia
- 2809.0 Nikolai Sviridov NL
- 2812.4 Leonid Mikitenko NL
- 2815.4 Evn Maguire U-Seelanti
- 2817.8 Rex Waddell U-Seelanti
- 2823.4 Vjatcheslav Alanov NL
- 2827.2 Lutz Philipp L-Saksa
- 2827.4 Naftali Temu Kenia

Maraton

- 212 16.8 William Adcock I-Brit
- 213 23.8 Sôshiro Sasaki Japani
- 213 28.4 Nicolae Mustata Romaniaa
- 213 43.8 Jürgen Busch I-Saksa
- 213 49.0 Akio Usami Japani
- 214 05.6 Paul Morhi Kenia
- 214 14.4 James Alder I-Britannia
- 214 24.0 Joshiaki Unetani Japani
- 214 46.0 Kenji Kimihara Japani
- 214 47.8 Derek Clayton Australia

- 3000 m esteet
- 826.0 Viktor Kudinski NL
- 826.6 Lazar Nareditski NL
- 829.2 Gaston Roelants Belgia
- 830.6 George Young USA
- 830.6 Aleksander Morosov NL
- 833.0 Anatoli Kurjan NL
- 833.8 Bengt Persson Ruotsi
- 834.6 Guy Texenar Ranska
- 836.2 Gareth Bryan-Jones I-Brit

- 110 m aldat
- 13.2 Willie Davenport USA
- 13.4 Erv Hall USA
- 13.4 Leon Coleman USA
- 13.5 Eddy Ottio Italia
- 13.6 Lubomir Nadenicek T-slovakia
- 13.6 Oleg Sjostenko NL
- 13.7 Viktor Balihin NL
- 13.7 Valentin Tshustjakov NL
- 13.7 Bo Forsander Ruotsi

- 400 m aldat
- 48.8 Geoff Vanderstock USA
- 49.1 Boyd Gittins USA
- 49.2 Ron Whitney USA
- 49.6 Dave Hemery I-Britannia
- 49.7 Roberto Frinolli Italia
- 49.7 Vjatcheslav Skomorokov NL
- 49.7 Gary Knoke Australia
- 49.7 Joachim Singer I-Saksa
- 50.0 Gerhard Hennige L-Saksa
- 50.3 Rainer Schubert L-Saksa

- 4 x 100 m
- 38.7 USA
- 38.8 Kuuba
- 38.9 N-iliito
- 39.0 Ranska
- 39.1 I-Saksa
- 39.2 Australia
- 39.2 Italia
- 39.5 L-Saksa
- 39.6 Bahama Jamaika

- 4 x 400 m
- 302.5 USA
- 303.0 L-Saksa
- 303.0 Puola
- 303.5 Italia
- 303.9 I-Britannia
- 305.0 Ita-Saksa
- 307.6 Neuvostoliitto Kenia
- 307.7 Kanada
- 308.5 Ranska Hollanti

- Korkeushyppy
- 221 Peter Boyce Australia
- 221 Ed Caruthers USA
- 221 R. Brown USA
- 221 Dick Fosbury USA
- 229 Valentin Gavrilov NL
- 218 Robert Sainte-Rose Ranska
- 218 Valeri Skvorstov NL
- 217 Kenneth Lundmark Ruotsi
- 217 Henri Elliott Ranska
- 216 Viktor Bolshov NL

- Selväshyppy
- 541 Bob Seagren USA
- 537 Herve D'Encasse Ranska
- 532 Wolfgang Nordwig I-Saksa

- 828 John Pennel USA
- 828 Jari Altonen Suomi
- 828 Khristos Papanikolaou Kreikka
- 828 Kjell Isaksson Ruotsi
- 828 Gennadi Bilanetsov NL
- 828 Erkki Mustakari Suomi
- 828 Casey Carrigan USA
- 828 Claus Schiprowski L-Saksa

- Pituushyppy
- 833 Bob Beamon USA
- 828 Igor Ter-Ovanesian NL
- 823 Lynn Davis I-Britannia
- 823 Jussi Salminen Puola
- 823 Klaus Heer I-Saksa
- 828 Jacques Pani Ranska
- 824 Pertti Pousi Suomi
- 824 Leonid Barkowski NL
- 824 Ralph Bower L-Saksa
- 821 Boichert L-Saksa

- Kolmiloikka
- 17.00 Pertti Pousi Suomi
- 16.87 Viktor Sanejev NL
- 16.82 Klaus Neumann I-Saksa
- 16.81 Art Walker USA
- 16.77 Nikolai Dudkin NL
- 16.74 Giuseppe Gentile Italia
- 16.67 Aleksander Solotarjev NL
- 16.62 Andrej Schenk I-S
- 16.58 Joachim Kugler L-Saksa
- 16.55 Josef Schmidt Puola

- Kuulintyöntö
- 21.30 Randy Matson USA
- 20.73 George Woods USA
- 20.53 Dave Maggard USA
- 20.28 Eduard Gushitsin NL
- 20.18 Heingried Birkenbach L-S
- 20.10 Dieter Hoffman I-Saksa
- 19.73 Uwe Grabe L-Saksa
- 19.61 Vilmos Varju Unkari
- 19.52 Wladyslaw Komar Puola
- 19.47 Traugott Glöckler L-Saksa

- Kiekonheitto
- 68.40 Jay Silvester USA
- 64.30 George Puce Kanada
- 64.14 Gary Carlsen USA
- 63.32 Lothar Milde I-Saksa
- 62.78 Ludvig Danek T-slovakia
- 62.74 Al Oerter USA
- 62.72 Hartmut Losch I-Saksa
- 62.68 Gunter Schauburg I-Saksa
- 61.94 Neu L-Saksa
- 61.77 Richard Bruch Ruotsi

- Kelkänheitto
- 81.08 Janis Lusis NL
- 81.76 Ake Nilsson Ruotsi
- 80.90 Jorma Kinnunen Suomi
- 80.77 Frank Corvelli USA
- 80.10 Wladyslaw Nikiciuk Puola
- 80.81 Manfred Stolle I-Saksa
- 80.58 Gergely Kulcsar Unkari
- 80.52 Pauliina Suomi
- 80.10 Janusz Sidlo Puola
- 80.94 Mari Paama NL

- Moukarinheitto
- 73.76 Gyuia Zaitovskij Unkari
- 73.54 Romuald Kilin NL
- 72.46 Uwe Beyer L-Saksa
- 71.26 Reinhard Thelmer I-Saksa
- 70.72 Anatoli Bondartshuk NL
- 69.90 Helmut Baumann I-Saksa
- 69.88 Hans Fashi L-Saksa
- 69.72 Ed Burke USA
- 69.28 Anatoli Shupjakov NL
- 69.23 Lazar Lovast Unkari

- 10-ottelu
- 8222 Bill Toomey USA
- 8086 Urt Bendin L-Saksa
- 8026 Rein Aun L-Saksa
- 7972 Janis Lanks NL
- 7933 Herbert Wessel I-Saksa
- 7905 Nikolai Avilov NL
- 7904 Manfred Tiedke I-Saksa
- 7861 Joachim Kirat I-Saksa
- 7831 Hans-Joachim Walde L-S
- 7812 Werner von Molke L-Saksa

The old canal, though narrow and interrupted by 38 locks to carry ships down the 250-foot decline, spurred economic activity in the inland region. By the nineteen-twenties it was carrying a million tons of cargo a year.

However, the Finnish Government decided that the old canal was inadequate for modern transport needs. A new one was projected with only eight locks and broader fairways. The cost was more than \$70-million. The canal can now take ships of 1,600 tons.

Many Finnish politicians and business leaders called the cost exorbitant and complained that postwar transportation shifts had made the Saimaa Canal unimportant.

No Early Profit Expected

No one appears to expect a profit from the canal for some time to come. Timber shippers, for example, are reluctant to use it because the Russians still insist that they tow their logs out to sea in the often stormy Gulf of Finland before turning inland to the coastal sawmills. This is too risky, the shippers say.

Asser Lavikkala, secretary of the Saimaa Canal Administration, said Finland was now negotiating permission to use the former — and safer — coastal route beyond Vyborg.

Since opening Aug. 5, the Saimaa Canal has borne more than 8,000 tourists, Finns and Soviet citizens, along its majestic fir-lined sweeps. It is an eight-hour journey.

Canal officials are counting on the postwar industries of eastern Finland—the steel mill at Imatra and wood products plants at Joensuu, Varkaus and Savonlinna — to provide the bulk of shipping.

Does the Saimaa Canal wrench Finnish hearts with its vistas of lost lands and the treasured Vyborg, once Finland's second largest city?

The chief pilot at Lappeenranta, Ferdinand Nyberg, said: "I have been down the canal many times, but I cannot look at my native Vyborg—the tears would come to my eyes."

But Asser Lavikkala, whose father fought the Russians along the canal in 1939, takes a more practical view: "If we were operating on nostalgia it wouldn't pay—it is up to us to make it profitable."

If You Can't Travel to Scandinavia...

By ANGELA TAYLOR

THE next best thing to being in Scandinavia and watching the fjords might be doing Lord & Taylor, floor by floor, in the next two weeks. The store has collected everything from a \$5,000 prefabricated hut to \$2 pot holders for a salute to the clean-cut designs of Denmark, Finland, Norway and Sweden.

Last night, the consuls general—Frederik K. Harhoff of Denmark, Toivo I. Kala of Finland, August Fleischer of Norway and Tore Tallroth of Sweden—were co-hosts at a party to toast the wares of their countries in aquavit, Finnish vodka and Cherry Heering. Then the

guests, including the wife of Count Karl Johan Bernadotte, son of the Swedish King Gustav Adolf VI, toured the displays from linens on the ninth floor to accessories on the main.

The high point of the tour was the Trybo hut, a one-room vacation house from Norway, which the store has furnished and placed in a setting of conifers on the eighth floor. The store will take orders for the house; the price will be about \$5,000 shipped. Around it are room settings that include canvas and leather chairs, gaily painted stacking chairs and antiques.

The clothing floors, from the second to the sixth, are a trove of those crisp, outdoorsy fashions that fit so well into American lives. The young

sixth floor, for instance, has any number of long coats, in leather and tweed, leather-trimmed tweed suits, amusing knitted knickers and jumpsuits.

One of the highlights of the fifth (sports) floor is a group of coats and separates made of plushy pile fabrics by Palle Wikstrom of Sweden. Vuokko Eskolin of Finland has done a group of dresses in subtle woven wools. Cotton in sunny prints is used for bathing suits on the fifth floor and dresses on the second.

The street floor has sculptured jewelry from Denmark's Anni and Bent Knudsen and Finnish soap to be used in one of the three saunas (priced from \$695 to \$1,500) the store is selling on the ninth floor.

Kirjallisuuden nobel Japanin Kawabatalle

Ruotsin akatemia on päätynyt antaa tänään vuoden kirjallisuuden Nobelin palkinnon japanilaiselle Yasunari Kawabatalle tunnustuksena hänen kerroksellisesta mestaruudestaan, joka herätti tiivistä kuvastaa japanilaisuuden omaperaisuutta. Tällä hetkellä 69-vuotias Kawabata asuu Kanakurassa, Tokion lähiöllä. Hän on ensimmäinen japanilainen kirjailija, jolle tämä palkinto on myönnetty.

Palkinnon suuruus on 350 000 kruunaa (290 000 mk) eli 50 000 kruunaa suoraan rempeliin viime vuonna.

Kun Kawabata kuuli saaneensa Nobelin palkinnon, hän tiedusteli ensin hämmetyksellä: — Onko se totta? Hetken kuluttua hän oli valmis lähtemään.

Kirkkole. Hän totei myös, ettei hän sinä hetkenä kysenyt saamansa enempää. — Kulttuurisiva.

Vastineeksi nobelkirjailija, japanilainen Yasunari Kawabata, oli todennut edustajan pitämässä saamassaan Kanakurassa.

24. päivä (torstai)

Nousin klo 6.10. Äiti lähti kanssani Vilillä Lahteen, josta kauppiaita lähti bussilla Helsinkiin matkalle. Koulussa iisiä, engl. kokeista tuli 9-. Klo 15 alkoi Ssyk:lle tarkoitettu á 3 mk koululaisnäytäntö elokuvalle "[Täällä Pohjantähden alla](#)". Se loppui 18.10. Klo 18.20 Lehtarissa tulini kotiin. Söin, katsoin TV:tä ja 20.15-21.15 nukuin. Kävin Z klo 00.10.

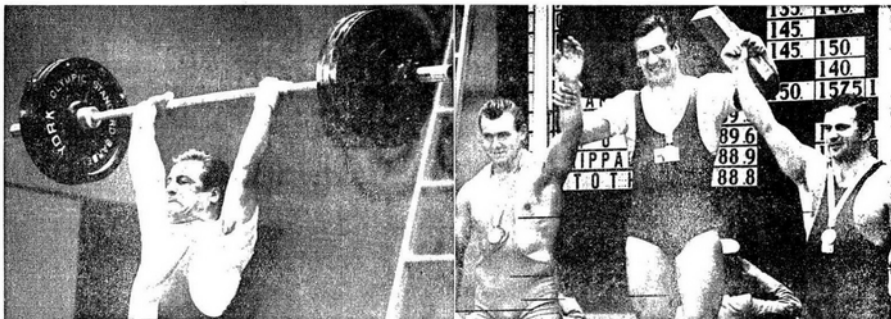
25. päivä (perjantai)

Nousin klo 6.20. Koulussa iisiä. Tänään aamulla -10° C. Maassa muuten pari senttiä lunta. Tulini kotiin 15 Vilissä haettuani 2 valokuvaa ja ostettuani nauhan. Kotona söin ja tein läksyjä ym. Käyn Z klo 23.10.

26. päivä (lauantai)

Nousin klo 6.00. Aamulla lunta lähes 10 cm. Iltapäivällä klo 13 Vilissä koulusta tultua (tänään oli aine) nukuin. Laitoin sitten saunan lämpiämään jne. Klo 20.45 lähdin syötyäni ulos. Kirkolla tapasin Veksin, Jarskan ja Arjan ja heidän kanssaan lähdin Hildénin mökille, jonka "The Fire Blues Quartet" oli vuokrannut 50 mk/kk. Siellä li myös liro ja Paula ym. Klo 22.15 lähdin sieltä. Kotona katsoin TV:tä ja kävin Z klo 23.15.

KAARLO KANGASNIEMELLE KULTA MAHDOLLISIMMAN YLIVOIMAISESTI

Kuulatteluohjelman osallistujat valtasivat määrän määrän suoritus kättä. Alkuvaiheessa jännitys laski ja suoritus lopuksi voimaksi. Olet ovat voittaneet. Tällä kertaa on mies ilmestynyt ja miehe nostaa. Oikealla puolella Kaarlo Kangasniemi palkintopöydällä edustajien. Neuvottelun Jan Taito on saanut hopeaa ja Poulton Merit Golob pronssia.

27. päivä (sunnuntai)

Nousin 12 tunnin unen jälkeen eli klo 11.15. Kahvit ja sitten söin ja Nurmet tuli tänne klo 13.45 ja äiti ja isä lähtivät heidän

MARTTI TALVELA SINGS AT HUNTER

Schumann. Rachmaninoff
Offered by Finnish Bass

By THEODORE STRONGIN

When Martti Talvela, the giant bass from Finland, stands in front of a concert-size grand piano, the top barely comes up to his waist. He is a tremendous hulk of a man who looks as if he could fell a tree with the sweep of a hand.

In his United States debut last night at Hunter College Assembly Hall, his voice matched his physique. If his hand missed, he could let go a bellow and the tree would still fall down.

Mr. Talvela's voice is immense, yes, but absolutely even in quality through its entire range. It is very flexible, too. He can shift from sotto voce to fortissimo with the greatest facility, and the softest sounds are as true in quality and as easy to hear as the loudest ones.

He began with a man-sized helping of Schumann lieder, 12 in all. Here his oaken tones were sometimes overpowering, but he also showed that his huge vocal apparatus could be gentle, too, as in "Stille Liebe." Mr. Talvela does not worry a song. He sings it out direct, with plenty of variety in nuance, but without fussing over phrasing.

Perhaps his Schumann could have used a touch of lightness, of reflective subtlety. But man and music were perfectly matched in "Tunturilauluja," a cycle of six songs by the Finnish composer, Yrjö Kilpinen. Each of the six is simple and artful. Some are gaunt, others clangorous, and one wistful.

In Rachmaninoff's "Six Romances," Mr. Talvela's voice had a softness, almost a throb — if polished oak can throb — exactly suitable to the musical meaning, showing that besides power, he has a wide expressive range. He is a lot of bass. Ryan Edwards was the excellent accompanist.

Mustan vallan Carlos ja Smith erotettiin USA:n joukkueesta

Yhdysvaltain kansallinen olympiakomitea erotti perjantaina maan olympiajoukkueesta pikajuoksijat Tommie Smithin ja John Carlosen, jotka kesäviikkoa 200 metrin palkintojenjakotilaisuudessa toivat kaiken maailman tietoisuuteen "Mustan vallan" asian nostamalla nyriikkiinpuristetun mustahäikkäisen kätensä ylös ja painaessaan päänsä alas.

Kun olympiakomitean edustajat — toinen heistä oli Berliinin kisojen sankari Jesse Owens — menivät kiskalyään ilmoittamaan erottamisesta, ei kumpakaan juoksijaa löytynyt. Meksicossa ei perjantaina aluksi tiedetty minne Smith ja Carlos olivat kadonneet. Myöhemmin Carlos kuitenkin käväisi olympiakiylissä.

U. S. JAZZ STARS TO TOUR EUROPE

Government-Sponsored Unit
Will Try to Lure Tourists

A troupe of American jazz stars, including Dave Brubeck, Gerry Mulligan, Count Basie and his orchestra and Dizzy Gillespie and his orchestra, will blanket Europe during the next three weeks in support of a "Visit U.S.A." program of the United States Travel Service of the Department of Commerce.

Starting this weekend in London, the jazz musicians will be heard in 36 cities and will take part in jazz festivals in Paris, Rotterdam, Milan, Barcelona, London and Berlin. The tour, organized by George Wein, producer of the Newport Jazz Festival, is being jointly sponsored by the United States Travel Service and Pan American World Airways. A similar tour was sent out under the same auspices last year.

The troupe will be broken into small groups to reach as many cities as possible during the three-week period.

In England the troupe will give concerts in London, Wakefield and Bristol. In Germany, they will be heard in Berlin, Munich, Düsseldorf, Frankfurt, Cologne, Stuttgart and Hildesheim.

In Switzerland, they will appear in Basel, Lausanne, Geneva, Montreux, Zurich, Yverdon, Fribourg, Neuchâtel and Chaudfont. In Italy they will play in Milan, Prato and Reggio Emilia while in France their concerts will be given in Paris, Lyons and Strasbourg.

They will also travel to Copenhagen and Aarhus in Denmark, to Madrid and Barcelona in Spain and to Brussels, Rotterdam, the Netherlands, Oslo, Norway, Stockholm and Helsinki, Finland.

kanssaan johonkin kylään. Tein läksyjä ja klo 18 maissa äiti lähti itkien ulos, syytä en tiedä ja tuli noin tunnin pääsyä tak. ja kävi nukkumaan. Katsoin TV:tä klo 20.20 saakka ja aloin sitten tehdä kotiainetta aiheesta "Pakolaiset – uusi ihmisryhmä". Se oli valmis klo 00.40 jolloin Z.

28. päivä (maanantai)

Nousin klo 6.10 ja säin. Koulussa iisiä. Fyssan tunti lomaa, pääs. kotiin siis 13.30. Paketti Schulereille, lähetin kirjeen Penn'lle. Kirje Schuler'ltä. Kotona nukuin, tein läksyjä, katsoin TV:tä, Z klo 23.05.

29. päivä (tiistai)

Nousin 6.10. Tuija tuli aamulla Vilissä kouluun, koulusta kotiin 15.40 kotkalaisessa. Lämmintä +5° C ja satoi vettä. Illalla kävin kerran Upolle tavaraa viemässä. Luin läksyjä, katsoin TV:tä ym. Kävin Z klo 23.10.

30. päivä (keskiviikko)

Nousin 6.10. Koulussa iisiä. Lumet sulanu pois. Iltapäivällä aljan (mat.) koe tuntui menevän aika hyvin. Tulin kotiin 15 Vilissä Tuijan ym. kanssa. Kotona tein läksyt ja sitä ennen 16-18 nukuin. Klo 19.35-19.50 olin saunassa. Käyn Z klo 23.45.

31. päivä (torstai)

Nousin 6.20. Söin ym. Koulussa iisiä. Pääs. 14.30. Klo 15 Vilissä kotiin, 16-18 nukuin. Klo 19.30 olin kahvilla. Klo on 18.47 perjantaina, eilen kävin nukkuun 23.10, mutta en saanut unta ja niinpä aloin lukea klo 00.40. Luin klo 1.20 saakka.

Suljetun saaren häät ilman "tahdon"-sanaa

Skorpios, Kreikka, 20. 10. (UPI) Ilman tuttua pientä sanaa "tahdon" vaihtoi Yhdysvaltain entisen presidentin John Kennedyn leski Jacqueline Kennedy siviilisäättyä ja nskoutoa pienessä valhoisessa kappelissa Kreikkaan kuuluvalla Skorpios-saarella sunnuntaina. Värikäs vihkiäisseremonia, jolla Jacqueline Kennedystä tuli rouva Aristoteles Onassis, suoritettiin ortodoksisen tavan mukaisesti ja sitä seuraamassa oli vain pieni joukko morsiamen ja sulhasen läheisiä ystäviä ja sukulaisia sekä tarkkaan valikoituja lehtimiehiä.

Maratonjuoksu

KULTAA	Mamo Wolde, Etiopia	2.20.26,4
HOPEAA	Kenji Kimihara, Japani	2.23.31,0
PRONSSIA	Michael Ryun, Uusi Seelanti	2.23.45,0
4)	Ismail Aksay, Turkki	2.25.18,8
5)	William Abcock, Englanti	2.25.33,0
6)	Merawi Gebru, Etiopia	2.27.16,8
7)	Derek Clayton, Australia, 2.27.23,8; 8) Tim Johnson, Englanti, 2.28.04,4; 9) Akio Usami, Japani, 2.28.06,2; 10) Andrew Boychuk, Kanada, 2.28.40,2; 11) Gaston Roelants, Belgia, 2.29.04,8; 12) Patrick McMahon, Irlanti, 2.29.21,0; 13) Alfredo Penaloza, Meksiko, 2.29.48,8; 14) Kenneth Moore, USA, 2.29.49,4; 15) Jürgen Busch, Itä-Saksa, 2.30.42,6; 16) George Young, USA, 2.31.15,0; 17) Manfred Steffny, Länsi-Saksa, 2.31.23,8; 18) Sumbwegan, Burma, 2.32.22,0; 19) Naftali Temu, Kenia, 2.32.36,0; 20) Maurice Peiren, Belgia, 2.32.49,0; 21) Antonio Ambu, Italia, 2.33.19,6; 22) Ron Daws, USA, 2.33.53,0; 23) Karl-Heinz Sievers, Länsi-Saksa, 2.34.11,8; 24) Gyula Toth, Unkari, 2.34.49,0. — 72 lähteneestä tuli 57 perille.	

Apollo-7 laskeutui onnellisesti mereen

Avaruuslento ylitti ohjelman tavoitteet

Cape Kennedy 22. 10. (AFP) Amerikkalaisen Apollo-7 aluksen 11 päivää kestänyt lento päättyi onnellisesti tiistaina ja sen kolme astronautia ovat tukialus Essexillä alustavissa lääketieteellisisä tarkastuksissa. Apollo-kapseli laskeutui Atlanttiin 320 kilometriä Bermudasta etelään kello 13.12 Suomen aikaa ja kello 14.05 astronautit Walter Schirra, Walter Cunningham ja Donn Eisele olivat Essexin kannella. Presidentti Johnson onniteli henkilökohtaisesti lentäjiä puhelimitse. Lennolla on ratkaiseva merkitys Yhdysvaltain Apollo-ohjelman tavoitteelle, astronauttien kuumatulle.

Finnish Premier in Moscow

MOSCOW, Oct. 23 (UPI)—Premier Mauno Koivisto of Finland arrived in Moscow today for a holiday. He was met at the railroad station by Premier Aleksei N. Kosygin and Foreign Minister Andrei A. Gromyko. Mr. Kosygin had invited the Finnish official to the Soviet Union.

DDR:lle vastalause älymystöpidätyksistä

Bonn, 23. 10. (Matti Kontio) Demokratian ja aseistariisunnan puolesta taisteleva kansainvälinen järjestö, jonka johtajistoon kuuluvat mm. Bertrand Russell ja Benjamin Britten, on Itä-Berliiniin raastuvanoikeuteen lähettämässään vetoomuksessa pyytänyt oikeusviranomaisia vapauttamaan neljä syytettyä olevaa itäsaksalaista nuorta. Tunnetun kommunistijärjestön ja tiedemiehen professori Robert Havemannin pojat Florian ja Frank olivat yhdessä kahden ystävänsä kanssa joutuneet poliisin pidättäviksi liimailtuun elokuun 21. päivän autoihin tekstejä, joissa luki "Eläköön Tšhekkoslovakia" ja "Eläköön Dubeek".

Brezhnev tyytymätön NL:n kisasaaliiseen

Moskova, 25. 10. (Reuter) Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteerin Leonid Brezhnev vaati perjantaina tason parannusta kansainvälisillä urheilukentillä Neuvostoliiton joukkueen Mexicon kisoissa kokemien tappioiden johdosta. "Olemme kaikki seuranneet suurella mielenkiinnolla joukkueemme esityksiä Mexicon olympialaisissa viime päivinä", hän sanoi Kremlin kommunistisen nuorisjärjestön Komsomolin 50-vuotisjuhliin kokoon-tuneille edustajille. "Kaikki ei ole kuitenkaan sujunut niin menestyksellisesti urheilijoiltamme kuin oli toivottu. Kamppailu on ollut todella ankara ja me toivotamme mitalien kanssa kotiin palaavat voittajat tervetulleiksi. Urheilun me kansainvälistä tasoa on kuitenkin parannettava", Brezhnev sanoi. Perjantai-iltaan mennessä Yhdysvallat oli voittanut 37 kultaa Neuvostoliiton 18 vastaan ja todennäköisesti Yhdysvaltain kultasaalis vielä lisääntyä perjantain myöhäisimpinä.

YK:n 23. vuosipäivä: Ihmisoikeuksien marssi Helsingissä

Yhdistyneet kansakunnat vietti torstaina 23. vuosipäiväänsä. Pääsihteerit Thant myösi juhlapäiväjuhlausmassaan, että moni kriisi on vielä ratkaisematta. Maailma ei ole vapautunut atomiaseiden uhkasta. Köyhyys, nälkä ja sairaudet ovat miljoonien ihmisten ongelmia, eikä heillä ole mahdollisuutta itse selviytyä kurjuudestaan. "Mutta syy ei ole yksin YK:n. Jokaisen jäsenen on tingittävä päämäärästään, jos koskaan aiotaan saavuttaa yhteiset päämäärät". Suomen YK-päivän vieto keskittyi Helsingissä Suomen YK-liiton ja Suomen Opiskelijain YK-liiton järjestämään ihmisoikeuksien marssiin, johon osallistui kolmekymmentä eri järjestöä. Marssin päätteeksi pidettiin eduskuntatalon portilla puhetilaisuus, jossa esiintyivät pääsihteerit Hilke Pietilä, puoluesihteerit Harri Holkeri, toimittaja Kimmo Kevätsalo, kansanedustaja Pirkko Aro ja kaupunginvaltuutettu Kati Peltola. M. A. Numminen lausui lopuksi kaksituntisen marssin ja seisoskelun kohmettamalle mielenosoittajajoukkoelle ihmisoikeuksien julistuksen.

Tshekkinuoret osoittivat mieltään Moskovon vaatimuksia uhmaten

Praha, 28. 10. Useat tuhannet tshekkinuoret huusivat maanantaina "Hitler-Brezhnev" ja "venäläiset, menkää kotiin" sekä pilkkasivat neuvostoliittolaisia sotilaita osoittaessaan uhmaavasti mieltään Prahan kylmillä kaduilla Tshekkoslovakian valtion 50-vuotispäivänä.

Prahan viranomaiset ovat kehottaneet kaupunkilaisia välttämään mielenosoituksia itsenäisyyspäivänä, joka on lähinnä kansallinen surujuhla. Viranomaiset pelkäävät, että Neuvostoliiton vastaiset mielenosoitukset johtavat siihen, että neuvostosotilaat ja panssarivaunut ilmestyvät takaisin Prahan kaduille, kertoo Reuter.

Irman epäillään uponneen pimeällä saaristoreitillä

Turku, 29. 10. (KA) Moottorialus Irman uppoaminen ja yhdentoista hengen hukkuminen havaittuivat tiistaina, kun laajoissa koko päivän kestävissä etsinnöissä ei tavattu jälkeäkään 530 dwt:n aluksesta. Sen sijaan päivän aikana saatiin ahve-

nanmaalaisten kalastajien avulla täsmennetyksi laivan kulkemaa reittiä. Alus ei ilmeisesti ole kulkenut Ahvenanmaan länsipuolite avomerellä, vaan saariston suojassa valaisemattomalla reitillä. Irmaa etsittiin sekä Suomen että Ruotsin puolella usean kymmenen aluksen voimin.

Mitalit

The New York Times.

Finnish Airline Preparing For Trans-Atlantic Service

Finnair, the national airline of Finland, is going ahead with plans to open its service here May 15, 1969. President Johnson's approval last week of Civil Aeronautics Board permits to the line and its charter subsidiary, Kar-Air, completed formalities at this end.

Present plans are for daily flights to Helsinki except Sunday, by way of Amsterdam and Copenhagen, according to Finnair's office here at 530 Fifth Avenue. The DC-8-62 aircraft to be used on the trans-Atlantic service are scheduled for delivery early next year.

The C.A.B. permit lets Finnair charter its aircraft and crews to Kar-Air for passenger and cargo charter flights to and from the United States. Kar-Air is also permitted to charter aircraft and crews to Finnair for charters, including off-route operations.

	Kulta	Hopea	Pronssi
1) USA	45	27	34
2) Neuvostoliitto	29	32	30
3) Japani	11	7	7
4) Unkari	10	10	12
5) Itä-Saksa	9	9	7
6) Ranska	7	3	5
7) Tshekkoslovakia	7	2	4
8) Länsi-Saksa	5	10	10
9) Australia	5	7	5
10) Iso-Britannia	5	5	3
11) Puola	5	2	11
12) Romania	4	6	5
13) Italia	3	4	9
14) Kenia	3	4	2
15) Meksiko	3	3	3
16) Jugoslavia	3	3	2
17) Hollanti	3	3	1
18) Bulgaria	2	4	3
19) Iran	2	1	2
20) Ruotsi	2	1	1
21) Turkki	2	0	9
22) Tanska	1	4	3
23) Kanada	1	3	1
24) Suomi	1	2	1
25) Etiopia	1	1	0
26) Norja	1	1	0
27) Uusi-Seelanti	1	0	2
28) Tunisia	1	0	1
29) Pakistan	1	0	0
30) Venezuela	1	0	0
31) Kuuba	0	4	0
32) Havaija	0	2	2
33) Sveltsi	0	1	1
34) Mongolia	0	1	3
35) Brasilia	0	1	2
36) Belgia	0	1	1
37) Uganda	0	1	1
38) Etelä-Korea	0	1	1
39) Kamerun	0	1	0
40) Jamaika	0	1	0
41) Argentiina	0	0	2
42) Kreikka	0	0	1
43) Intia	0	0	1
44) Taiwan	0	0	1

Jukka Uunila:

Suomella mahdollisuudet parempaan—onni puuttui

Mexico, 27. 10. (STT-Olympia) Suomen olympiajoukkueen johtaja Jukka Uunila kommentoi Suomen menestyksiä juuri päättyneissä Mexican XIX kesäolympialaisissa.

"Henkilökohtaisesti asetin tavoitteeksi viisi mitalia kuten olimme saaneet Tokiossakin. Kun mitalien luku nyt jäi neljään niin kokonaispääoston arvostus jäi vain tyydyttävä. Tällä joukkueella olisi kätkeyntä mukana pitänyt olla mahdollisuudet huomattavasti parempaan. On kuitenkin niin, että olympiakiikossa, jotka ovat yhä kovempia ja tasaltaan tasaisempia, tarvitaan myös annos onnea. Yleisesti ottaen tätä ei meillä ollut. Sanoin, että me emme edustaneet mitään lahjakasta—viittaan vain oim. painijoihin, joille ei kenellekään osunut lepuvoroa."

"Yleisesti ottaen Suomi joutuu nyt niin mitalien kuin pistejäljeksi perusteella noin 20 parhaan joukkoon ja taakke jää vielä ehkä 30 kansainkautta. Meidän pien-

den huomioon ottaen ei tätä tilannetta voi pitää huonona. Parempaan on mahdollisuudet olemassa ja siihen on luonnollisesti myös pyrittävä. Jatkavasti kovempia ohteita tarvitaan tämän päämäärän saavuttamiseksi".
"Väimäläisten panos on ollut paras. Painonnostajat, kulta- ja hopeamitalin edustajina ovat tietysti olleet ratkaisevia. Mutta myös painijat ovat menestyneet kokonaisluotena hyvin, ainakin nykyaikaisista Arto Nilsen".
"Väimäläisten kohdalla toteutettiin, että sinänsäkin tulokset Jorma Kinnunen toi meille hopeamitalin, joten mitalien ketju ei katkenut. Myös Kaisa Launonen menestystä pidän hyvänä. Muiden kohdalla pettiin. Jälkeen kerran kompastuttui siihen, että pidän näkemä."

Vesipallokulta tiukalla:

Jugoslavia kaatoi NL:n

Kuka kannattaa Wallacea?

Viime viikolla julkaistun uusimman Gallup-tutkimuksen mukaan joka viides amerikkalainen äänestäisi Yhdysvaltain seuraavaksi presidentiksi George Wallacea, joka Euroopassa lähinnä tunnetaan äärioikeistolaisena rotukiihkoilijana ja Alabaman entisenä kuvernöörinä. Keitä sitten ovat nämä Wallacea kannattajat? Tätä kysymystä valottaa viikkolehti Newsweekin kommentaattori:

Washington. — Hänet näkee jokaisessa Wallacen vaalikokouksessa ison pönäkan miehen joka näyttää siltä kuin hän joisi täyden annoksen olutta paikallisessa kapakassa lauantaisin. Hän huutaa suosiotaan, taputtaa käsiansä ja tömistele jalkojensa alla kun George Wallace tuomitsi "älymyyden edustajiksi tekeytyvät leventelijat joiden järki ei riitä edes polkupyörän pysäköimiseksi kunnolla". Tällaisista puheista pitää Wallacen kannattaja, Mutta kuka hän oikein on ja miksi hän kannattaa Wallacea.

Wallace itse sanoo että hänen kannattajansa on "autotyöläinen tai terästyöläinen tai taksinkuljettaja" ja hän suhtautuu luottavaisesti siihen, että Wallacen kannattajat tekevät hänestä presidentin — vuonna 1972, jos ei vielä tänä vuonna. Hän saattaa jopa olla oikeassa.

Jos Wallacen kannattajalta kysyy miksi hän aikoo ehdokastaaan äänestää, hän todennäköisesti mummisee että Wallacella "on joitakin aika hyviä ajatuksia". Wallacen vastustajat leimaavat hänen kannattajansa yksinkertaiseksi rasistiksi. Mutta jos Wallacen kannattajaa tarkastelee tilastoja valossa, saa hänen vaikuttimistaan paljon monivivahteisemman kuvan. Ensinnäkin hän uskoo joutuvansa epäoikeudenmukaisesti maksamaan todellisen hinnan neekerien sosiaalisesta vallankumouksesta. Ja hän on ainakin osittain oikeassa.

VAROITUS

Älkää tulko Seutulan lentokentälle huomenna klo 8-10. Silloin siellä on jo ilman Teitäkin valtaisa tungos. Huomenna Seutulassa näytetään Super DC-8. Maailman suurin suihkukone. Suomessa on ainakin nähty suuria lentokoneita. Mutta ei vielä koskaan tällaista jättälistä (234 paikkaa). Kuitenkin — älkää tulko Seutulaan huomenna. Silloin voisitte tutustua ennennäkemättömään Super DC-8:aan vain pintapuolisesti. On parempiakin keinoja. Lähtekää AK-matkalta Kanarian saarille. Teneriffaan tai Las Palmasiin. Minä tahansa tulevana perjantaina klo 10.00. Juuri tällä lentokoneella. Nauttikaa sen ainutlaatuisesta yllyisyydestä ja nopeudesta. Se vie Teidät ruhtinaallisen mukavasti lämpöön ja aurinkoon. Mutta — älkää tulko huomenna. Tulkaa esimerkiksi ensi viikon perjantaina. Silloin tapahtuvaan lähtöön Kanarian Saarille Super DC-8:lla vielä 8 paikkaa jäljellä. Ne myy

AK:n MATKATOIMISTO OY

Helsinki: Fabianinkatu 14, puh. 65 00 22
Turku: Aurakatu 5, puh. 16 018
ja muut matkatoimistot

